
LETO XXIII.
JANUAR 1974

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*
USTANOVljen LETA 1952

*
Izdajajo slovenski frančiškani

*
Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*
Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*
Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*
Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*
Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

- Mir je odvisen tudi od tebe — stran 1
Mož in žena — MZ (Mladinska vez) — stran 2
Izseljenska mladina — p. Bazilij — stran 3
Dr. Edi Gobec — stran 5
Skupaj sta odhajala... (črtica) — K.N. — stran 6
Anici v slovo — stran 7
Naš dom je pri Očetu (Govor škofa dr. S. Leniča ob blagoslovitvi
sydneyse cerkve sv. Rafaela pred enim letom) — stran 8
K Človeku — Danica Novak — stran 9
"Avstralska sraka" — Joža Maček — stran 10
Ob tridesetletnici (spomin na Franceta Balantiča) — stran 11
Dvanajsti sonet (Prvi venec) — France Balantič — stran 12
Izpod Triglava — stran 13
P. Bazilij spet tipka — stran 14
V času obiskanja (Jesusova dežela) — stran 16
Tudi Kras ima svojo lepoto — Stanko Ozimič, B.Sc. (Geology) — stran 18
Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 20
K članku IN MEMORIAM — Urednik — stran 20
Naše nabirke — strani 23 in 25
Izpod sydneyških stolpov — p. Valerijan — stran 24
Z vseh vetrov — stran 26
Kotiček naših malih — stran 28
Križem avstralske Slovenije — stran 29

NAROČI IN BERI!

PAPEŽ JANEZ DOBRI (življenjepis) — cena 75 c.
JEZUSOVO ŽIVLJENJE (François Mauriac) — ce-
na \$1.—.

MATI MLADIH CERKVA (Franc Svobljak) — cena
50 centov.

PLAMTEČI OGENJ (življenjepis W. Hünermanna
o Piju X.) — cena 75 centov.

KNJIGA O INDIJANCIH — Njih življenje in na-
vade zanimivo opisuje škof Friderik Baraga. Cena en
dolar.

ZADNI DNEVI JERUZALEMA (Svetovnoznani ro-
man J. Spillmanna) — Cena \$1.50

LIUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod pe-
resa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med
in po vojni) — Cena vseh treh delov je s poštnino
vred \$7.—

PASTIRJEV GLAS V TUJINI (I. del) — Zbirka
pisem, govorov, pridig, duhovnih misli in člankov po-
kojnega škofa dr. G. Rožmana zdomcem. — Cena \$2.50

Iz Kanade pa je dospel prvi del življenjepisnega ro-
mana o škofu Frideriku Baragu: **LE ENO JE POTREB-
NO**. Spisal Karel Mauser. Cena vezani knjigi \$3.—,
broširani \$2.—.

Priporočamo tudi angleško knjigo (Zepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE
za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (iz-
java prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena 50 cen-
tov.

SVOBODA V RAZVALINAH (Grčarice, Turjak, Ko-
čevje) — Cena \$1.50

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in
III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Ce-
na vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (III. in IV. knjiga dokumentov)
— Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena vsake knji-
ge \$2.—

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj
1941—1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem obdobju
pobitih Slovencev ter vrtnjencev iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh
virov trezno prebrati in presojeti, četudi domovina
te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je
študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo
priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

MIR JE ODVIŠEN TUDI OD TEBE

ZA NOVO LETO 1968 je papež Pavel VI. poslal svojo prvo mirovno poslanico vsem državnikom sveta. Njegovi želji, naj bi se prvi dan vsakega leta praznoval po vsem svetu kot DAN MIRU, je zares sledil domala ves svet, ne le katoliški. Dokaz, da si tudi človeštvo miru srčno želi, četudi včasih izgleda, da je mir na svetu skoraj nedosegljiv. Vsaj misel na blagostanje svetovnega miru poživljamo z začetkom leta in že to nujno dela svet boljši: sleherni DAN MIRU odkriva nova pota, ki naj bi svet končno morda le privedla do iztreznjenja, pravičnega gledanja med narodi, k prenehanju sporov in krvavih obračunavanj.

Sleherno leto je papeška mirovna poslanica lepo sprejeta: njeno besedilo naleti na veliko zanimanje vse svetovne javnosti. Lansko leto je papež zatrdil, da je mir mogoč. Z letošnjo poslanico pa Pavel VI. poudarja, da je mir odvisen od človeka kot takega, od vsakega posameznika: torej in predvsem tudi od TEBE, ne glede na to, kakšno vlogo igraš v družbi, ne glede na tvoje versko ali politično prepričanje.

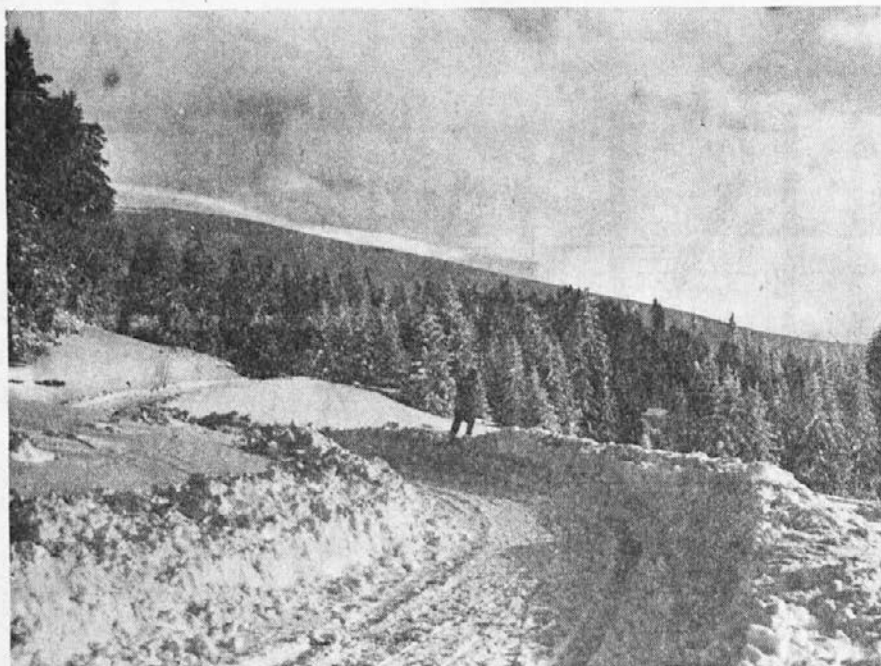
"Mir je odvisen od človeka", pravi sveti oče. "Zato je mir mogoč, če človek zanj skrbi, če postane tvorec in subjekt miru. Same strukture in ustanove miru ne morejo izvesti. V človeku mora obstajati subjektivna pripravljenost za mir, ker tega drugače ni mogoče uresničiti . . ." S strukturami in ustanovami je papež nedvomno mislil na svetovno diplomacijo. Seveda je jasno, da že razmerja med posamezniki in med narodi zahtevajo tudi gotov družbeni red, ki naj bi mir zagotovil in ohranjal. To velja tako za notranje odnose med narodi kot tudi za diplomatske zveze in sporazume, pa naj bodo gospodarskega, družbenega, poli-

tičnega, informativnega, zakonskega, vzgojnega ali verskega značaja. A papež pripominja, da te ustanove v času zastarajo in same po sebi ne ustrezajo sodobnemu pojmovanju družbenih razmerij. Pride lahko celo tako daleč, da postanejo odveč, ker delujejo samo na birokratskih načelih in človeka tlačijo, namesto da bi ga osvobajale. Tako je prvotna zamisel teh struktur — današnje diplomacije — po mnenju papeža žal sedaj popolnoma obrnjena in nečloveška, saj spreminja svet v vojno žarišče.

Zato mora človek znova postati subjekt, ne pa suženj svojih idej. Človek mora nujno razpolagati s sabo. Kadar pa izgubi oblast nad seboj, postane istočasno nevaren sebi in drugim. Če bi se enostavno prepustili raznim ustanovam, ki skrbje za mir, bi vse, kar smo doslej storili, enostavno uničili. Saj tudi nebotičnika ni mogoče zgraditi samo s stroji, brez človekove pomoči. Seveda pa bi po drugi strani delavci takoj zapustili delo, če bi jim odvzeli vse stroje. Torej je potrebno oboje: človek in ustanove. A človek mora na vsak način zavzeti prvo mesto. Ustanova je tu zaradi človeka, ne človek zaradi ustanove.

Mir je odvisen od vseh, od slehernega poedinca, a posebno od tebe. Človek mora z razumom, z dušo in voljo, z vsemi moralnimi in duhovnimi silami delati za mir. To pa ne pomeni samo preprečevanje vojn in krvavih obračunavanj. Mir pomeni tudi **slogo, pravico in razvoj**. Ko bodo ljudje dosegli te tri pogoje za mir, bodo prispejali na najvišjo možno točko na tem svetu.

S tem mislimi letošnje papeževe mirovne poslanice naj bi tudi mi pričeli novo leto. Lepo jih lahko združimo z duhovno prenovno svetega leta.

Tudi zasnežena pot
v Sloveniji
vodi v novo leto . . .
Kaj nam bo prineslo?

Mož je nabolj vzvišeno bitje.
Žena — najdražji ideal.

— — — —
Bog je naredil za moža prestol.
Za ženo — oltar.

— — — —
Mož je glava, žena srce.
Glava vodi, srce ljubi.

— — — —
Mož teži k slavi, žena h kreposti.

— — — —
Moč moža je razum.
Nepremagljivost žene je v solzah.
Razum prepriča. Solza gane.

— — — —
Mož je zakonik, žena evangelij.
Zakonik popravlja. Evangelij izpopolnjuje.

— — — —
Mož je tempelj, žena tabernakelj.
Pred templjem se odkrijemo.
Pred tabernakljem pokleknemo.

Mož in žena

Čudovito lepe misli razodevajo te primere. V mesecu januarju, ki sledi prazniku SVETE DRUŽINE in je posvečen našim družinam, jih poklanjamo v premislek vsem našim zakoncem.

Mož misli, žena sanja.

— — — —
Mož je ocean, žena jezero.
Ocean ima bisere, jezero poezijo.

— — — —
Mož je orel, ki leta,
žena slavček, ki prepeva.
Polet osvoji vsemirje.
Pesem prevzame dušo.

— — — —
Mož ima sonce: vest. Ženo zvezdo: upanje.
Vest vodi. Upanje rešuje.
Oboje skupaj veže ljubezen,
ki jo plemeniti vera,
da je Gospod nad nami . . .

MZ

Izseljenska mladina

P. BAZILIJ

VELIKO slovenskih izseljenskih družin sem že srečal. Prišle so semkaj z malim otroki, vsa nasmejana sta oče in mati začela novo življenje v novi deželi, ki jim je obljubljala lepšo bodočnost. Videl si na prvi pogled, da so se po prihodu v Avstralijo naravnost oddahnili, pa naj so prišli iz begunskih taborišč ali pa naravnost iz domovine. Začetne težave so bile s slovensko pridnostjo hitro premagane, ustvarili so si lastni domek, otroci so rastle. Desetletje ali še več je minilo, da družinica še vedela ni kdaj . . .

Ko iste družine obiščem danes, je slika v marsikateri čisto drugačna. Boljša in lepša? V materialnem oziru vsekakor, v sreči pa mnogokrat ne. Kljub blagostanju je manj zadovoljstva, manj zastopnosti. Začetne brige let, ko je bilo treba v vsem začeti od kraja, so na drug način še vedno tu, družina pa v njih mnogo manj sproščena. In v premnogh družinah žalostno potožijo, da se jim po vseh teh letih, otroci — že skoraj odrasli — nekako odtujujejo. Pa je veliko še hujših primerov: **otroci so že odtujeni**. Izseljenski starši se počutijo kot koklja, ki so ji podsadili račke; ušle so ji v vodo, ona pa brez moči krili in kokodajsa po bregu . . .

Vsa leta so starši v drugih skrbih na vzgojo otrok premalo mislili. Danes to mnogi priznajo, ko je prepozno. Vzgojo so prepuščali zgolj šoli, pa še te niso izbirali. Žal niti najboljša šola staršev nikoli ne more nadomestiti, tako trdijo vsi pedagogi. Niti Cerkev je nadomestiti, če manjka podlaga domačega zgleda staršev. Samo na temelju doma raste zdrav rod; dobra šolska vzgoja domačo vzgojo oplemeniti in obogatiti, enako doda svoje Cerkev s tako važnimi nauki za pravični razvoj značajev. Mnogi izseljenski starši niso dali otrokom niti dostojne prilike za verski pouk, lastni izgled kristjana pa je v sto skrbih — potrebnih in nepotrebnih — tudi domala odpovedal. Poriniti otroka skozi nekaj mesecev pouka kot pripravo na prvo sveto obhajilo in zopet tako po nekaj letih kot pripravo na birmo še ne pomeni dati otroku krščanske vzgoje, ki res nekaj velja v vsem nadaljnjem življenju. Saj nima podlage. Ni se čuditi, da danes štirinajstletnik neha hoditi v cerkev in se postavi staršem v brk: "Zdaj sem že velik in ne bom hodil več! Saj tudi vidva ne hodita . . ."

Naša večja središča imajo slovensko nedeljsko šolo. Kako majhen odstotek slovenskih staršev se je poslužuje za svoje otroke! Za mnoge otroke je slo desetletje mimo ne da bi vedeli zanjo. O družinah, ki žive raztresene daleč od središč, to razumem, za starše iz teh središč je brezbriznost težko zagovarjati. Sicer pa tudi za pouk v Slomškovi šoli velja, da gradi samo na podlagi zdrave vzgoje slovenske družine. In če slovenska šola že ne more dati popolnega znanja materin-

skega jezika, pa otroke vsaj nekako združuje: srečujejo se, spoznavajo se, zavest dobijo, da ta neangleški jezik govori tudi množica drugih, ne le njihovi starši . . . Brez tega je slovenska izseljenska družina korak bliže temu, da si je otrok v teku let našel svojo družino in se svojim slovenskim staršem odtujil. Niti ni važno, da bi bil že tukaj rojen, pa hoče biti samo "Avstrelac". Prav. A če hoče biti "Avstrelac" na račun tega, da se sramuje svojih slovenskih staršev in jezika, ki ga je kot majhen otrok govoril in ga morda delno celo še razume, nekaj le ni v redu. Ni otrok kriv — krivdo lahko iščemo na celotni vzgoji (ali ne-vzgoji) v letih doraščanja, kjer so starši v svojih brigah pozabili na najvažnejše točke svojega poklica kot roditelji. Saj poklic staršev ni lahek: včasih je prav težak tako očetu kot materi. Gotovo pa je posebno zahtevno v izseljenskih družinah, ker ga otežuje toliko okoliščin.

Nova dežela nudi otroku novo okolje, tako različno od domačega. Malo je staršev, ki bi bili ob prihodu v zdomstvo nanj pripravljeni. Ne le jezik, tudi vse življenje teče drugače, drugačen je šolski sistem, drugačni so šolski tovariši v svojih navadah (ali razvadah). Okolje različnih veroizpovedi, pa tudi modernega poganstva, otroka brez temeljitega nauka v lastni veri in dobrega zgleda staršev mimogrede pripravi, da sam končno odvrže vse. In okolje nove, še vedno se razvijajoče, mlade narodnosti izseljenskega otroka poplavit v zavesti lastnega porekla. Koliko naše mladine so slovenski starši na ta način izgubili zase, za svoj narod in tudi za vero!

Mislím, da je pri vzgoji v vsaki družini važno vprašanje materinskega jezika. Res je, da se večina družin ne bo vrnila v domovino. To se pravi, da se je treba le pametno prilagoditi okolju nove dežele. Kako pa? S tem, da se slovenščina odvrže kot nepotrebna? Težko bi trdil, saj iz mnogih primerov vidim, kako občutno trpi vzgoja, kjer ni mogoča prava komunikacija med starši in otroki. Tudi če starši za silo obvladajo jezik nove dežele, pravega občevanja v družini ni: sto stvari se ne da izraziti v vzgoji tako, kot bi starši hoteli in morali. Če še otrok ne razume slovensko ali pa se jezika staršev sramuje, ta komunikacija pade tako občutno, da se resni problemi začno. In končno še vedno drži pregovor: "Kolikor jezikov znaš, toliko mož velja! . . ." Tudi Avstralci po rodu se uče tujih jezikov in jih znajo ceniti, čim potujejo izven pete celine. Nobenega drugega jezika se slovenski otrok ne bo naučil s tako malim trudom in tako poceni, kot ravno slovenskega. Zavisí pa od razumevanja staršev, kako se znajo približati problemu s prave strani ter otroka brez sile nekako navdušiti v zavesti potrebe znanja slovenskega jezika. Že sem sre-

čal otroke, ki so bili vidno ponosni na svoje slovenske stavke. Takemu otroku je potem lahko vlti tudi zavest, da je ponosen na svoje slovensko poreklo, kakor je obenem lahko ponosen na svoje avstralsko državljanstvo.

Pred leti je Janez Kopač CM v kanadski BOŽJI BESEDI pisal o tem izseljenskem problemu. Lepo je opredelil izseljenske družine v tri skupine. Mislim, da je primer naše izseljenske skupine v Avstraliji kaj sličen kanadskemu ali ameriškemu.

Prva skupina slovenskih družin skuša pri vzgoji otrok slovenski element popolnoma izločiti. Ti starši sami nimajo nobene prave narodne zavesti in je logično niti ne morejo prenesti na svoje otroke. Prepričani so, da je za otroka najbolje, da sploh pozabi na mali slovenski narod. Majhnost našega naroda še njih same vznemirja; otrokom bi vzbujala čut manjvrednosti, pravijo. O Sloveniji jim sploh ne govorijo. Četudi sami morda kaj slabo tolčejo angleščino, bodo z otroki govorili le v jeziku nove dežele in iščejo zanje le angleško govorečo družbo. Sami skušajo storiti vse, da se bodo že njihovi otroci počutili polnokrvni Avstralci; pozabijo naj na vse, kar je v zvezi s Slovenijo. — Res morda takih skrajnih družin ni ravno veliko, a nanje naletiš v vseh naših naselbinah.

Druga skupina slovenskih družin pa gre ravno v nasprotno skrajnost. Ti hočejo vzgajati svoje otroke pač tako, kot so bili nekoč sami vzgojeni, ko so doraščali v popolnoma slovenskem okolju. Izvzeta je seveda šola, ki je nujnost; drugače pa otroka skrbno varujejo, da bi se ne navzel kaj avstralskega. Otroci morajo vedno slišati isto pesem, ki jim je prišla že preko glave in se jih več ne prime: "Pri nas v Sloveniji je bilo tako in tako — tako bo tudi v naši družini tukaj! . . ." Vso starokrajško miselnost hočejo stoddotno prenesti na otroke, pa pri tem pozabijo, da je med njihovo domovino in novo deželo širsko morje ter gre tudi čas svojo pot. Pozabijo, da je tudi doma danes marsikaj drugače kot takrat, ko smo tam mi doraščali.

Bivši
ameriški senator
FRANK LAUSCHE
— vzoren Amerikanec
in zaveden Slovenec

Sredi med obema skrajnostima je tretja skupina slovenskih izseljenskih družin, ki skušajo pri vzgoji otrok upoštevati tudi novo okolje dežele. Otroci se v novi domovini morajo počutiti doma in se znajti tudi izven družinskega kroga. Kdo jim bo zameril in štel v zlo, če jih ta dežela mnogo bolj privlačuje kot pa nas, ki nismo tu hodili v šolo in nam angleščina nikoli pošteno tekla ne bo! Vendar jim starši na neprijeten način skušajo ohranjati slovensko zavest. Nič ne bo otrokom škodilo, če bodo vedeli kaj o domovini svojega rojstva, ali — če so že tukaj rojeni — o kraju rojstva svojih staršev. Naj bi cenili dediščino staršev, saj se da o naši kulturi, zgodovini in narodni tradiciji toliko lepega povedati. Starši te skupine se trudijo, da otroci ne pozabijo slovenskega jezika. Še pri vsem trudu včasih okoliščine prevladujejo in posel ni lahek. Če le mogoče, porabijo priliko, da otrok obiskuje slovensko šolo, z njo nastopa in ima vsaj delno slovensko družino. V otrocih skušajo vzbujati ljubezen do slovenske molitve in pesmi.

Vsako lahko uvidi, da je srednja pot tudi tukaj najboljša pot. Le tako se ohrani skladnost izseljenskih družin ter se v njih ne kaže napetost in miselna odtujenost med starši in otroki. Otroci nehoti vplivajo na starše in jim tako pomagajo življati se v novo okolje. Starši pa svojim otrokom omogočajo, da bodo, ko dorastejo, še znali slovensko ter jih ne bo sram, da so člani slovenske priseljene družine.

Kot zadnji čas mnogo beremo in slišimo, je to pot kot najboljšo končno spoznalo tudi vodstvo naše dežele. Iz prakse preteklosti je vedno bolj vidno, da je bila izseljenska mladina v veliko primerih siljena v integracijo, ki ni bila zdrava: staršem odtujena mladina je mladina razbitih značajev. Vodstvo je le spoznalo, da bo imela dežela mnogo več koristi od mladine, ki zna in ceni materinski jezik ter spoštuje svoje poreklo. Danes znanje jezika staršev poudarjajo celo v šolah, enako vrednost kulture priseljenih narodov. V tem je zadnji čas ves šolski program v Avstraliji dobil novo podlago in ni le pametno mnenje posameznih učiteljev, kot je bilo to še pred desetimi leti. Gre za harmonično povezavo — v našem primeru slovenskega in avstralskega. Samo v taki povezavi obe strani pridobita. Če ta postopek pravilno razume oblast in to razume tudi izseljenska družina, potem hudi problemi doraščajoče mladine sami odpadejo, ali pa vsaj niso nepremostljivi, če se pojavijo.

Imamo med nami mnogo lepih primerov, zdi pa se mi, da je še več slučajev, ko so leta zamujena in ni več kaj popravljati. V tem smo žal daleč zaostali za našimi rojaki v Ameriki in bojim se, da bo velik del celo naše prve generacije za slovenstvo izgubljen. Amerika ima velike Slovence in velike Amerikance v istih osehah; ponosni so na svoje rojstvo pod ameriško zastavo, obenem pa tudi s ponosom v slovenskem jeziku povedo, da sta jim oče in mati Slovenca.

Ko je pokojni Msgr. John Oman, dolgoletni župnik slovenske fare sv. Lovrenca v Clevelandu, prvič ob-

iskal Slovenijo, je ob prihodu poljubil slovensko zemljo. Ni ga bilo sram pred vsemi okrog njega poklekniti in v vsej iskrenosti na tako lep način pokazati spoštovanje in ljubezen "do zemlje, ki mu je dala dobre slovenske starše". Pa je bil rojen Amerikanec, dasi je čutil vse svoje življenje slovensko. Ko si ga poslušal govoriti, bi nikoli ne verjel, da ni prišel v Ameriko že v zrelih letih.

In kako čudovito lepo zvene besede v Ameriki rojenega Franka Lauscheta, ki se je v ameriškim javnem življenju povzpел prav med vrhove. Na lanskem Slovenskem večeru v Washingtonu je svoj govor končal z besedami: ". . . Ponosen sem, kot sem vedno bil ponosen, da govorim slovenski jezik — ko sem bil župan (mesta Clevelanda), governer (države Ohio) in senator. Brez omahovanja sem vedno povedal, da sem Slovenec in to nameravam ostati do konca svojega življenja!" Te besede je izrekel mož, ki je bil dolga

leta senator Združenih držav in so mu kot takemu celo ponujali kandidaturo za mesto predsednika ZDA. Vsa Amerika ga pozna kot odličnega Amerikanca, vsa Amerika ga spoštuje tudi kot zavednega Slovenca.

Kaj se vam ne zdi, da je bil s prav tako lepo združiti tudi slovenstvo in avstralstvo?

Starši, ta zgled povejte svojim otrokom! Vam pa naj za konec povem tole: Frank Lausche ob vsaki priliki poudari, da je močno slovensko zavest prejel od svoje drage matere in zavednega očeta. Res mu je tudi slovensko narodnozavedno in verno okolje Clevelanda dalo svoje, saj je bil s starši njegov živi del in se še rad spominja, kako je pred slovensko cerkvijo sv. Vida prodajal kot fantiček časopise. A brez skrbnih staršev bi ga odnesel ameriški tok. Morda celo visokih položajev ne bi nikoli dosegel brez svoje iskrene ljubezni do naroda, iz katerega je izšel na ameriških tleh.

O DR. EDITU GOBCU, ki ga predstavlja slika pred malim delom njegove ogromne zbirke na eni izmed razstav, smo že pisali. Mož je znani profesor Kent univerze v državi Ohio, ZDA, obenem pa duša raziskovanja in zbiranja podatkov o slovenski prisotnosti in delavnosti izven domovine. Na stotine imen Slovencev je že zbral, ki so se kakor koli uveljavili v svetu: od izumiteljev in znanstvenikov do politikov, admiralov in generalov, od umetnikov in pisateljev do športnih prvakov... Nemogoče je naštetiti vsa področja, kjer so se uveljavili naši rojaki v zdomstvu. Bo pa vse to on naštel in dokazal v bogati knjigi, ki jo pripravlja. Smola (in veselje obenem!) je v tem, da dobiva znova in znova toliko novih virov, da odlaša z izdajo; želel bi, da bi bila knjiga čim popol-

nejša in bi zajela čim več imen. Za "predokus" je zdaj pri Mohorjevi v Celovcu v tisku knjiga o clevelandskih Slovencih, oziroma knjigi, ker je moral dr. Gobec prvi dodati še knjigo čtiva. Kot piše na uredništvu MISLI v zadnjem pismu, je ravno končal celotno delo za kakih 300 strani, ko je dobil toliko novih podatkov, da je začel znova: delo je narastlo na 1000 strani...

Dr. Editu Gobcu tudi avstralski Slovenci čestitamo in mu želimo pri neprecenljivem delu za naš narod še veliko uspehov. MISLI bodo še zasledovale njegova raziskovanja ter o njih obveščale svoje bravce. Prevzele so poverjeništvu za knjigo, ko bo enkrat do tiskana, da bo na razpolago tudi avstralskim Slovincem.

Skupaj sta odhajala . . .

PO ZADNJI svetovni vojni, tam na Bavarskem nekje, se je odigrala tale zgodba. Lahko mi verjamete, da je resnična, četudi nima imen.

Pred ostarelim sodnikom je stal mlad zakonški par. Mož je vedel, čemu sta prišla predenj, pa vendar jim je zastavil vprašanje. Ločiti se morata, ker se ne razumeta več, sta mu oba hkrati povedala . . .

Sodnik je nekaj časa poslušal, potem ju je skušal pomiriti. Dobri dve uri je prigovarjal in dajal svoje nasvete, a ni nič pomagalo. Mlada dva sta tiščala narazen: nikakor ne moreta več skupaj živeti, pa amen . . .

"Tako, tako!" je sodnik naenkrat opustil svoj uradni ton in začel kar na ves glas kričati: "Zdaj pa imam že dovolj vajinega jadicovanja brez glave in repa! Da bi ravno vama ne mogel dokazati, da sta se zavezala za vse življenje in spadata skupaj! Presneto, samo sladkorčkov pa ni v nobenem življenju, kaj šele v zakonu! Marsikaj je treba potrpeti in tudi kaj grenkega požreti. Še vselej je bilo tako, prav od Adamovih časov sem, in tako bo ostalo! . . . Kratkoterminalno sem vajinih naravnost otroških očitanih sit — izgubita se, jaz vaju ne bom ločil nikoli! Pa si poiščita drugega sodnika, če ga bosta našla! . . ."

Mlada zakonca sta ga vsa začudena in zaprepadena poslušala. V strahu je žena nehote stopila bliže možu in se oprijela njegove roke. In mož je to mirno dopustil, kot bi čutil, da mora ženo nekako braniti.

Brez besede sta se nato obrnila k vratom, da bi odšla. Pa je sodnik še enkrat pristopil k njima in jima pred odhodom s spremenjenim tonom glasu prijateljsko dejal: "Stopita za čas v restavracijo preko ceste na malico, pa me počakajta. Opoldne pridem za vama, bomo videli, kako bi se dalo ukreniti, da bo za vse prav!"

In zakonca sta odšla. Ob klobasi in pivu se jima je počasi razvezal jezik in spet sta se začela prepirati. A zdaj čisto drugače kot pred sodnikom. Mož ni več stoddotno trdil, da je žena vsega kriva. Priznal je, da je v vojni prepotoval pol sveta, bil ranjen in potem še v ujetništvu, zato domov iz vojne ni prinesel ravno velike mere

potrpežljivosti. Pa tudi drugače, no ja, vojaki so pač vojaki. Dekletom po tujih deželah ni ravno razglašal, da ima doma ženo . . .

Žena pa je pri mizi trdila, da je tudi ona seveda marsikaj zagrešila. Je pač rajši poslušala neumne poklone kot pa pametne nasvete. In še to in ono . . .

Tik pred poldnem sta zagledala sodnika med vrati restavracije. Skoraj jima je bilo žal, da sta ga počakala. Bi že morda brez njega . . .

A sodnik ni hotel ničesar slišati o nekaki časni poravnavi. Sodni postopek še ni zaključen, še sta pod njim: ubogati ga morata. Na vsak način morata z njim. In sta šla. Med potjo ju je spet kaj uradno spraševal ter zvedel, kako sta se pred zakonom rada imela, kako sta vso vojno drug po drugem hrepenela . . .

"Vidiš, takrat sta se ljubila, leta in leta sta si pisarila ter čakala konca vojne! Zdaj pa kot pes in mačka . . ." Sodnik je še prav po domače zaklel na koncu te kratke pridige, da sta se mož in žena spet boječe stisnila drug k drugemu.

Stopili so v stanovanje. Sodnik ju je peljal naravnost v drugo sobo ter ju predstavil starejši ženi, ki je vsa blede slonela na visokih blazinah. "Ta vama bo kaj povedala; nista prvi par tukaj", je dejal sodnik in odšel iz sobe. Začudena sta stala zakonca pred bolnišno posteljo in nista vedela kaj reči.

Pa jima je bolnica sama pomagala. Začela je vpraševati ter kmalu vedela, kako in kaj.

"Premalo sta skušala, draga moja", je mehko in razumevajoče povedala.

Nato je bolna žena začela pripovedati lastno življenjsko zgodbo: "Tudi midva z možem — saj sta že uganila, da je sodnik moj mož — sva nekoč srečna praznovala poročni dan. Potem sva se odpravila na poročno potovanje, na pot v srečo, ki pa je trajala le — tri dni. Da, samo tri dni . . . Četrty dan sem tako nesrečno padla na hrbet, da sem obležala hroma. Da, to je najina življenjska zgodba o "sreči"! Dvainštirideset let je od tega, dvainštirideset let že ležim tu brez moči. Vsa leta me je moral negovati kot otroka in dolga leta se mi nisem mogla zahvaliti drugače kot

le s toplim pogledom. Zdaj se mu vsaj lahko z besedo zahvalim, kot žena mu njegove ljubezni ne morem vračati... In ves ta čas nisem prišla iz postelje, nisem mogla niti na vrt... In on ni nikoli šel v svoje priljubljene gore ali na morje. Ni mogel, ker je moral vsa leta negovati me-
ne..."

Za trenutek je žena prenehala — govorjenje jo je utrudilo. Potlej pa je še dodala: "Ali zdaj razumeta, da najina ljubezen ni mogla umreti? Ni bilo časa, da bi umrla. Vedno spet in spet je bila najina ljubezen zaposlena, teža moje bolezni jo je hranila dan za dnem, leto za letom. Prav do danes... In jo bo hranila do konca..."

Spet je bolnica utihnila. Molk v sobi ni bil moreč. Blago je padal v duši obeh zakoncev in mladi ženi se je zaiskrila solza v očeh. Dvignila se je s stola in bolnici poljubila roko. Mož pa je nekaj jecljal v zahvalo za nauk.

Stari sodnik je vstopil, prijel svojo ženo za roko in jo ljubeče vprašal, če kaj želi. A ona ta trenutek ni mislila nase. S pogledom je objemala mlada zakonca in v nežnem smehljaju spregovorila: "Nikar se tako žalostno ne držita! Saj vendar nimata za to nobenega razloga..."

Poslovala sta se in tiho odhajala k izhodu. Sodnik ju je spremljal do vrtnih vrat in spotoma dejal, naj prideta naslednji dan na sodnijo: izstavil jima bo ločilni list, če imata še pogum za ta brezmiselni korak.

Da ne bo treba, sta oba hkrati odgovorila. Nato sta se spogledala ter po dolgem času spet drug drugemu prvič ljubeče in odpuščajoče nasmehnila.

"No, potlej pa še bolj prav", se je nasmehnil tudi sodnik in zaprl vrata za njima. Potem se je vrnil v sobo k bolni ženi in jo ponovno vprašal, če kaj potrebuje...

K.N.

ANICI SRNEČEVI v spomin za slovo objavljam to sliko. Nekaj prvih učenk je okrog nje ne dolgo po ustanovitvi melbournske Slomškove šole. Domala vse so danes že mamice...

V slovo objavljam to sliko, sem zapisal. Naša Anica, ki se je za kulturno in versko življenje melbournske slovenske družine vsa leta toliko in tako ne-sebično žrtvovala ter sodelovala tudi pri MISLIH, se je za božič od nas na tihem poslovila. Sama ni želela nobene objave, pa mislim, da mi vsaj teh nekaj vrstic ne bo zamerila.

V četrtek po božiču (27. dec.) je odpotovala proti Italiji, da uresniči svojo večletno željo. V načrtu ima, da se tam pridruži enemu izmed verskih žarišč za

poglobljanje resničnega krščanskega življenja, ki jih ima Evropa že precej. Člani žive skupno življenje, s svojim zgledom in delom pa hočejo svetu vrniti ljubezen do Boga in bližnjega, ki jo moderni čas tako pogreša. Razna gibanja te vrste smo v MISLIH že večkrat omenili in pisali o njih središčih. Veliko dobrega store in tiho kvasijo naš čas ter njegovo razkristjanjenje človeštvo, ki išče pota k Bogu...

Kako dolgo bo Anica ostala v Evropi in kam bo odšla potem, seveda še sama ne ve. Malo pa le upamo, da bo poslana morda nazaj v Avstralijo in bo zopet med nami. Vsekakor ji želimo blagoslova in obilo uspehov ter ji izrekamo iskreno zahvalo za vse, kar je storila mer nami. Pogrešali jo bomo...

NAS DOM JE PRI OČETU

Ob spominu na prvo obletnico blagoslovitve cerkve sv. Rafaela v Sydneyu objavljamo govor, ki ga je ob tej priliki imel škof dr. S. Lenič.

V GOSPODOVO HIŠO

POJDEMO VESELI! — To je najprimernejši — iz psalma vzet — vzklik za današnji praznik in njegovo slovesnost: blagoslovitev cerkve sv. Rafaela. Veselje nas preveva vse, da smo mogli danes stopiti v to hišo božjo, ki ste jo s svojimi velikimi žrtvami in trudi zgradili svojemu Bogu v čast in svojim neumrljivim dušam v korist. Kako bi torej danes ne bili veseli? Vesel je Vaš dušni pastir, ki je imel največ skrbi, da danes stoji ta slovenski božji hram sredi tujine. Veseli morajo biti vsi sodelavci, od arhitekta pa do zadnjega pomočnika, ki je žrtvoval ure dragocenega dela, naj že bo na temeljih ali na strehi. Veseli morajo biti tudi vsi, ki so pomagali z darovi na ta ali oni način. Zlasti pa morajo biti veseli vsi tisti skriti molčivi, ki so s svojimi prošnjami k Bogu klicali božji blagoslov na delo, da se je končno le srečno končalo.

Hiša božja, ki ste jo zgradili, je Vam vsem lahko zares v ponos in veselje. Predvsem pa so vse Vaše žrtve v veselje dragemu Bogu, ki bo, kakor smo prosili danes v lepih molitvah, "neprestano imel odprte svoje oči nad tem svetim krajem . . ." On sam Vas bo tukaj sprejemal, poslušal, usliševal Vaše prošnje, ki jih boste polagali pred Njegov prestol.

Dragi verniki, vemo, da je Bog povsod pričujoč, neskončno povsod. Boga nikjer ne moremo ujeti v en sam prostor. Ni ga kraja na zemlji, kjer ne bi bil On z vsem svojim božjim bitjem navzoč in ne bi v tem svojem bitju deloval. Toda človek je ustvarjen iz duše in telesa, je čutno in duhovno bitje. Že po svoji naravi stremi za tem, da Bogu gradi svetišča. S tem izraža svoje človeške želje, da bi Boga nekako zajel med štiri stene, da bi mu bil na ta način bliže, da bi se tu na svetem kraju z Njim lahko pogovarjal iz oči v oči. Sem bi mu rad prinašal svoje prošnje, ga častil in pozdravljal, ga prosil odpustanja za svoje prestopke in prejemal božje milosti. Prav iz te želje po srečanju človeka z Bogom rastejo cerkve, tako danes kot v daljni preteklosti. Poglejte samo našo slovensko zemljo, kako je naravnost posejana s cerkvicami po hribih in dolinah. Samo naša ljubljanska nadškofija ima 1300 cerkva raztresenih po svojem ozemlju. Pa tudi mariborska škofija in naše Slovensko Primorje ne zaostajata za njo. Povsod je slovenski vernik postavljaval božje hrame, da bi se v njih srečaval s svojim Bogom.

Zato se ob tem velikem prazniku, ko se Bogu iz srca zahvaljujemo za novo cerkev, vprašajmo tudi mi, kaj nam bo, kaj nam mora ta nova hiša božja pomeniti v življenju. Zakaj smo dali toliko žrtev, toliko truda

Sv. Rafael
sydneyjske
slovenske
cerkve

in toliko darov v to novo zgradbo? Ne zato, dragi moji verniki, da bi cerkev tukaj stala le kot nekaj spomenik, le za okras temu koščku božjega sveta. Zato smo jo zidali, da bi bila predvsem HIŠA OČETOVA, kjer bodo vrata nam, božjim otrokom, vedno na stežaj odprta in bomo vedno rade vlcje sprejeti.

Kajne, dragi bratje in sestre, kako se v tujini radi spominjate očetove hiše. "Oj, hišica očetova, Bog živi te . . ." poje tista lepa slovenska pesem. Hišica, "kjer je tekla moja zibelka . . ." Koliko spominov nas veže s to očetovo hišo, kjer smo bili rojeni! Vemo, da smo tam prejeli prvo hrano, prejeli tudi prvo vzgojo svojih staršev. Deležni smo bili ljubezni in dobrote in to nepozabno ljubezen in dobroto smo srkali že iz prsi naših dragih mater in žuljavih rok naših skrbnih očetov. Kako lepi spomini! — Glejte, dragi moji, kaj drugega hoče biti ta hiša, ki ste jo zgradili, kot hiša — ne vašega zemskega očeta in zemске matere, ampak hiša NEBEŠKEGA Očeta. Tu boste vedno sprejeti z odprtimi rokami. Tu se Vam bo nudi KRUH, tisti kruh, ki ga potrebujete kljub vsem materialnim do-

brinam, v katerih živite. "Naj človek pol sveta obteče," pravi slovenski pregovor, "NAJBOLJŠI KRUIH DOMA SE PEČE!" Doma, v očetovi hiši! Tudi tu v Vaši novi Očetovi hiši bo neprestano pogrnjena miza božja. Dvojni kruh boste prejeli: KRUIH BOŽJE BESEDE, ki jo poslušate v lepem slovenskem bogoslužju, v berilih in evangelijih ter v pridigah, četudi tako daleč od domovine. In pa pravi božji Kruh, SVETO REŠNJE TELO. Tu na oltarju se bo dan za dnem, nedeljo za nedeljo, darovalo telo našega Odršenika, ki je prišel zato na zemljo, "da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju", kot je sam poudaril. Samo zato nam je pripravil kruh svojega Rešnjega Telesa in je neprestano voljan, da z njim na tem svetem kraju hrani naše utrujene duše. Le tako bodo mogle vzdržati v borbah življenja, znova in znova poživiljene bodo mogle vstrajati na poti našega zemskega romanja proti večni domovini. — Današnji mašni hvalospev lepo opeva, kako nam bo ta hiša "delila božje usmiljenje". Kje se bolj razliva božje usmiljenje do nas kot ravno pri zakramentu SVETE SPOVEDI. Ta zakrament, ki ga boste prejeli v svojem novem svetišču v domačem jeziku, tako čudovito očiščuje duše in jih pripravlja na prejem božjega Kruha. Božja radodarnost do nas je res brez primere! — —

Ko so doma po končani vojni skušali popravljati ceste in železniške proge ter graditi mostove, smo neprestano slišali navduševalne parole, ki naj bi vžgale ljudstvo pri delu za obnovo. "Mi bomo gradili ceste — cesta bo gradila nas! . . ." je bila ena takih. Mislim, da bi smel nekaj takega izreči tudi danes za to Vašo cerkev. VI STE GRADILI CERKEV — TA CERKEV MORA GRADITI VAS! Vas same more in mora spremeniti v božje svetišče, da boste po milosti božji boljše kristjani, tesneje povezani s svojim nebesnim Očetom po ljubezni do Njega in do bližnjega, živi udje božjega ljudstva. Kako lepo misel z ozirom na to nam podaja v današnjem berilu sveti apostol Peter: Mi vsi moramo biti ŽIVI KAMNI, ki tvorimo duhovno zgradbo — katoliško Cerkev, vzdani na vo-

gelni kamen, ki je Kristus. Glejte, tudi ta naša cerkev je zgrajena iz veliko opek in spodaj v temeljih je zakopano še močnejše gradivo, ki nosi vso stavbo. Mnogo opek je skritih in se ne vidijo na zunaj, pa so prav tako važne. Da smo živi kamni duhovne zgradbe Cerkev, ni prav nič važno kje smo, na kakšnem položaju: sleherni ima v svojem življenju svojo nalogo, svoj življenjski poklic. Eni izstopajo v javnost, drugi so skriti, kakor morda kamni v temelju stavbe. Tam moramo biti, dragi verniki, kamor nas je Bog postavil. In taki moramo biti, kakor nas On želi: živi kamni. . .

Živi kamni smo samo v zvezi z Bogom. Če smo ga žalili in ga izgubili, potem poiščimo zopet zvezo z Njim po iskrenem kesanju, v dobri sveti spovedi. In kakor opeke te hiše božje druga drugo podpirajo in s tem delajo zgradbo trdno in skladno, tako naj mi, živi kamni duhovne zgradbe, drug drugega podpiramo s svojo živo vero, s svojo dobroto, z živim zgledom ljubezni. Prav zadnji koncil nam je predstavil tole lepo misel: danes mnogim ljudem cerkve, mimo katerih hodijo, nič več ne pomenijo. Morda jih občudujejo kot zgodovinsko-umetniške zgradbe, pri tem pa se njihova misel tudi ustavi in dalje ne prodre. Zato pa koncil poudari: Vsak sodobni kristjan bi moral biti kakor ŽIVO ZNAMENJE BOGA! S temi živimi kapelicami naj bi bil posejan ves svet: naše družine, naše tovarne, naši uradi . . . Živa znamenja zgleđa, ki govori o Bogu bolj prepričevalno kot vse drugo, da bodo ljudje preko nas "videli naša dobra dela in slavili našega Očeta, ki je v nebesih" — da bodo sami našli pot do resnice. To je poklic kristjana, poklic slehernega izmed nas!

Ohranite to svojo cerkvico v spomin na svojo domovino, na očetovo hišo ter na svojo domačo farno cerkev, v kateri ste že kot otroci sprejeli toliko dobrega. Sprejmite jo kot Očetovo in kot svojo, kjer ste zares doma. Bog sam, ki je Ljubezen, bo vedno imel v njej za Vas tolažilne in bodrilne besede, kadar boste prihajali k Njemu nabirat novih moči. On Vam bo pomagal biti zares ŽIVI KAMEN, ŽIVO BOŽJE ZNAMENJE sredi sodobnega sveta.

K ČLOVEKU

Včasih si zaželim, da bi odšla daleč stran, stran od vseh laži, od vseh krivic, stran od zavisti, stran . . .

Rada bi odšla tja, kjer ne poznajo grmenja topov, ne bajonetov, ne gobe uničenja. Rada bi odšla tja, kjer zvonovi pojo veselo pesem, kjer ima svoje zavetišče I j u b e z e n, kjer se ljudje med seboj poznajo. Rada bi odšla med visoke trave, med žitna polja, rada bi odšla tja, kjer ljudje pogledajo mlademu človeku v dušo, se postavijo zraven njega, ne da bi on vedel za to, in ga spremljajo na pot resničnosti — kašipot so mu na razpotjih življenja. Da, rada bi odšla tja, kjer s čistim srcem prisluhnejo pesmi dolgolasca z električno kitaro. Tja, kjer mu namesto vzdevka "huligan" ponudijo roko in mu toplo poreko: "le poj, izpoj iz sebe breme, ki te teži".

Rada bi odšla tja, kjer ljudje vidijo v človeku ČLOVEKA, kjer se bore zoper sovraštvo, kjer hočejo ljubiti, mimo denarja, laži, obrekovanj in zmot. . .

Da, rada bi odšla na tisto pot, ki vodi nazaj k ljubezni, k resničnosti, k Človeku, na pot v novo, srečnejše leto, za VSE NAS!

DANICA NOVAK

”AVSTRALSKA SRAKA“

JOŽA MAČEK

NIKOLI NE BOM POZABIL tistih prvih dni v Avstraliji. Leta 1951 je bilo v taborišču Bonegilla. Vsako jutro me je prebudilo svojško jodlanje črno-belega ptiča. Prislunhil sem spet in spet njegovim glasovom, obenem pa se mi je vselej stožilo po naših domačih ptičah.

Pozanimal sem se kmalu za ime te prve ptice, ki sem jo srečal v Avstraliji in je obrnila nase moje pozornost: MAGPIE. Šolske knjige ji pravijo v latinskem izrazu: *Gymnorhina hypoleuca*. In zvedel sem tudi, da Avstralija po številu ptičev visoko prekaša Slovenijo. Sicer še vedno mislim na naše domače sinjčke in škorce ter slavčke in škrcjančke . . . A magpie-jevo jodlanje me spremlja že par desetletij in me bo menda vse moje žive dni.

Naravoslovci trdijo, da je magpie zelo nadarjena ptica. Kakor malokatera ptica ima izreden posluš za vsemogoče glasove. Izvrstno oponaša kar vse po vrsti, celo glas žage pri podiranju dreves. Je pa tudi zvest spremljevalec človeka, če je udomačena.

Avstralski magpie ni popolnoma nič v sorodu z našo srako, četudi smo mu v Bonegilli novodošli nadelali kar to naše ime. Tudi krade menda ne ("Krade kot sraka . . ." je star slovenski izraz), s tem pa ni rečeno, da nima nobenih slabih lastnosti. Živi skoroda po vsej avstralski celini. Redkeje ga je najti v Tasmaniji in po predelih Queenslanda. Zelo rad je v bližini človeških bivališč, ne toliko v samotni šumi.

Kar dovolj dolg uvod sem napravil k temu, kar prav za prav mislim povedati.

Pred nekako osmimi leti, predno je zrastle na zemljišču naša šola, so bili tu še pašniki s čredami ovac. Nekaj evkaliptov je samevalo sredi travnika, katerim je sekira prizanesla; verjetno so jih pustili, da so dajali senco čredi v vročih poletnih dneh. V drevesnih krošnjah so leto za letom imeli svoja gnezda magpie-ji ter v njih odgajali svoje mladiče. — Potem so zgradili šolsko poslopje. Pustili so okrasni vrt sredi šolskih blokov in zopet je bilo prizanešeno evkaliptom, vsaj nekaterim. Sredi šolskega vrta se v svoji častiljivi starosti razgledujejo po vsem novem, ki je zrastle okrog njih. Namesto ovac se zdaj v njih senci radi zadržujejo šolski otroci.

Krone dreves so še vedno polne gnezd ptic, ki jim posvečam ta članek. Zidava šolskega poslopja jih ni prepodila. Navadili so se raznih glasov graditeljev in jih seveda tudi oponašali. In nič jim ni bilo zamenjati nekdanjo čredo ovac pod seboj za novo, malo drugačno čredo šolskih otrok. Nič ni zmotilo njihovega življenja.

Vsako leto se med vejami evkaliptov odgoji nov zarod magpiejev. Tudi lansko leto smo z zanimanjem opazovali gradnjo novega doma. Kmalu so bila v gnezdu jajčeca in ne dolgo potem so čez rob pogledale

tri male radovedne glavice. Stara dva sta bila preza-poslena s krmljenjem nenasitnih kljunčkov. In — zanimivo — prav nič se nista brigala za otroke pod drevesom. Celu mi starejši, ki smo spadali k šolski družini, smo bili varni pred napadi ptičev. Znano je, da je redna lastnost magpiejev, da so v času gojenja mladičev kaj napadalni, naravnost nevarni: pikirajo na glave mimoidočih kot nemška letala v času zadnje vojne . . .

Pač pa skrbna starša nista zaupala drugim. Celu vrtnarji, ki v šoli in okrog nje opravljajo vrtnarska dela, so bili pri ptičah v nemilosti. Niso mogli delati na vrtu: ptice so jih pregnale s svojim besnim pikiranjem in obdelavanjem z ostrimi kljuni. Zato je vodstvo vladnega oddelka, kamor spadajo vrtnarji, zahtevalo, da se ptičje gnezdo uniči ali pa vsaj prenese drugam. Temu pa so se uprli vsi otroci naše šole. Bila je prava revolucija in končno je zmagala šolska mladina v svoji ljubezni do ptičev. Vrtnarsko delo je zastalo, dokler niso mladiči odleteli iz gnezda. Sele s praznim gnezdom so bili vrtnarji varni pred napadi iz zraka.

Prišla je zima. Mi smo se stiskali okrog peči, ptiči pa zavetja in ob lepih dneh so iskali redkih sončnih žarkov. Hrane je bilo seveda zanje okrog dovolj — za to poskrbe otroci. Končno se je začela narava zopet probujati, sonce je zopet ljubeznivejše pobožalo našo zemljo.

Zopet smo radi opazovali ptice, ki so začele misliti po naših evkaliptih na svoj bodoči zarod. In — kdo bi si mislil — celo par divjih golobov se je naselil v našo bližino. Ni njihova navada, da bi prišli tako blizu človeških bivališč.

Ta par divjih golobov je začel ogledovati nezasedeno gnezdo lanske magpieske družine. Začela sta ga popravljati in urejevati za svoje bivališče. Vse je šlo gladko, dokler ju ni zasačil prvotni gospodar gnezda. Golob je branil golobico in jo pustil odleteti, sam pa je skušal odbiti kruti napad. A ostremu magpieskemu kljunu ni bil kos: po ne predolgem boju je obležal mrtev. Deklice so ga pobrale pod drevesom in mu na šolskem vrtu napravile slovesen pogreb. Magpie zmagovalec in gospodar pa je po dvoboju zletel k gnezdu ter ga do zadnje vejice zmetal z drevesa. Nič se ni pri tem menil za nas opazovalce. Ko je opravil svoje razdiralno delo, je veselo zajodlal, odletel preko šolske strehe in sedel na vrh droga, kamor šola obeša zastavo. Tam se je spet po svoje oglašil, češ: Tu sem jaz gospodar! . . .

Morda to res drži. Saj je športna uniforma naše šole črno-bela. Šolski grb je prav tako črno-belo polje, sredi njega pa kraljuje magpiejeva glava. Torej pravo magpiejevo kraljestvo. Kdo bi zameril ptiči, da se tega zaveda!

OB TRIDESETLETNICI

Ni še prepozno, da se tudi v MISLIH spomnimo tridesetletnice smrti FRANCETA BALANTIČA, ki je kot 22-letni študent zgorel v Grahovem dne 24. novembra 1943. Saj smo Slovenci na tujem resili zaklad njegove poezije — doma je bilo njegovo ime vsa ta povojna leta zavito v smrtni molk. Njegova duhovna navzočnost bi verjetno preveč boleče trkala na vest krivecev prerane in nasilne smrti v ognju. Sele nedavno so prvič nekaj več napisali o njem; pa bi najbrž ne, če bi mi v tujini o Balantiču ne bili tako glasni. O kakih izdaji njegovih pesmi pa v domovini še danes ni govora.

“Vedeli smo, da mu doma ne bodo ovenčali glave s pesniško krono, kajti preveč je pel o veliki in očičujoči ljubezni, dobroti, odpuščanju, o Bogu in večni lepoti. Zato smo vzeli culo z njegovimi verzji v tuji svet, da zaživijo in se obranijo za prihodnje dni”, da jo kot dragocenost slovenski rod na tujem “nekoč vrne Sloveniji, ker je njena last”. Tako je povedal pisatelj Jože Krivec na spominskem večeru v Buenos Airesu, Argentina. O pesniku pravi med drugim: “. . . Nemogoče je izraziti z vsakdanjo besedo to, kar polni Balantičeve verze. Lepoto je treba občutiti, ji na stečaj odpreti vrati in jo sprejeti s pobožno spoštljivostjo. Samo velikemu pesniku je dano položiti v besede žar, ki te objame, prepoji in ogreje. Tak pesnik je bil Balantič . . .”

Še smo dovolj blizu božiča, da ob spominski tridesetletnici preberemo tele misli ob Balantiču. So pravo premišljevanje za našo obnovo svetega leta. Članek je bil objavljen v božični številki argentinske SVOBODNE SLOVENIJE. — Urednik

OB TRIDESETLETNICI smrti pesnika Franceta Balantiča sem v adventnem času vzel v roke njegovo zbirko pesmi in jih prebiral pod vidikom božičnega razpoloženja. Nikjer nobene pesmi o Božiču, ne o rojstvu Boga v jaslicah betlehemske, ne o zvezdi repatici nad njimi in o pesmi angelov, o bratstvu in o miru na zemlji. Ne, teh božičnih rekvizitov ni v njegovih poezijah v takem smislu, kot so jo na pr. našli v Župančičevi zapuščini s pesmijo Slovenski strop. Nobene Balantičeve pesmi ne bi mogli postaviti na to mesto.

In vendar je vsa Balantičeva pesem eno samo veliko razpoloženje: je tam pastirček, ki prinaša darove najvišje ljubezni, je tam svetloba zvezd in petje vesoljnemu bratstvu ljudi.

Vsa Balantičeva pesem je tipično pastoralna poezija. O kolikokrat se Balantič sam istoveti s pastirčkom doma: “med nebom, zemljo sem pojoč ovčar”, “jaz pastir sem v gori zapuščan”, “trepetajo mi vsi prsti po piščalki”. Tam zažiga pastirske ognje, vriska v stene in zapušča “ovac črede”, kateri je strigel prej “mehko runo”. Sam poje: “zaklal sem svojo ovco belo”, “Gospod, za Tabo sem se zdaj napotil” “ponudil Bogu bom od vseh plodov”. Ali ni to resnični betlehemskega pastirčka, ki Bogu prinaša svoj dar? Poklekne pred nečem kot pred “sinji kelih, ki Bog v njem spi”

*Goreti hočem,
sebi, novim dnevom,
zažgati vsaj grobovom
suho prst,
da zapojo s spokornim,
zadnjim spevom . . .*

— lahko bi to bile jaslice — in se mu ponudi: “Me ljubiš? Vsaj za norčka me porabi, da Tvojim vriskal v srečni bom pozabi!” “Poklič k soncu me na sinji prod, da vredno tamkaj proslavim Tvoj god!” God: ali ni to Gospodov rojstni dan? — Božič.

Ko se je Balantič — pastirček vrnil od Njega, si je samo zaželel “naj pograd moj po Tebi zadiši”. Vzel je pastirsko piščalko in pel odslej le Bogu. “Tvoji zvesti sem dvorjan”. Postal je trubadur božje ljubezni. Nova figura ob jaslicah.

Najprej je božjo ljubezen občutil v sebi in v svoji erotiki: “trohneče vence sem si strgal z glave”, “postal sem vitki vrč za božjo kri”. “Ponižno za ljubezen se zahvali, za odrešenja bolečino”. V strašnem notranjem požaru med grehom in milostjo se je umiril v božji svetlobi, ki več ne žge, le sveti: “v rokah ugasnila mi je tema”. In ko se je tako ves notranje presvetlil, se je njegova blazna strast spremenila v zahvalno molitev: “Pod oknom deklica je v cerkev šla”.

“Minil je čas” pastoralnega satirskega razkošja, “ko ga je norca motil vsak vrisk krvi, vabljev oči sijaj”, da je vzkliknil: “Pomagaj, Kristus mi, da bom ukrotil bolest po zemlji”. . . “da ves se Tvoji luči bom zarotil!” In ta luč: ali ni to svetlobni žar betlehemske zvezde? Ta svetloba je postala bistveni del njegove biti, ki je sestavina treh prvin: “prsti in svetlobe in

božjih rok". Ta zavest božjega sinovstva mu je navdihovala najlepše religiozne pesmi po osebni avguštinski pomiritvi duše v Njem, o katerem pravi: "Ti si na dnu vsega . . . kot jezero, neskončno hladni vali, šele pri Tebi vse se umiri".

Iz tega osebnega razmerja do Boga se je predal ljubezni do človeka, ko je spoznal v gonarskem taboru, (kot je ohranil v notesu): "samo ljubezen lahko reši svet". Človek je najvišje. V tej zamisli je ves sonetni venec, ki ga ni napisal, posvetil "bratstvu vsega sveta". Vidim ga, kako se — kot pastirček ob jaslih — položi predenj s prošnjo, "naj čezme k Tebi hodijo ljudje, naj mi obraz oskrunijo noge, ubogih mojih bratov noge gnojne!" To bratstvo v Bogu in žrtvovanje v ljubezni do drugih rešuje bedo sveta pred revolucionarnim uporom, kar je on že l. 1940 slutil v svojih socialnih pesmih Na blaznih poteh (ki jih ni v Zbranem delu, ker so jih odkrili šele pozneje, ponatisnjenih v Meddobju 1970, 3—6): "Ko ne bilo bi vrat do toplih zvezd, bi zgubil se korak na temnih tleh in krik-

nila v temo bi naša pest!" In te "tople zvezde", ki zadržujejo krvav upor "ubogih bratov": ali ni to ista betlehemska zvezda, ki je obstala nad Kristusovim rojstvom, kamor je peljala kralje, ki imajo dolžnost urejati bratstvo družbe?

V svoji gonarski zamisli sonetnega venca sonetnih vencev je pesnik zarisal načrt, kako bi venec posvetil temu bratstvu. Kot ob jaslicah izpoveduje svojo vero: "Bog je! Credo! Verujem! . . . Milost je vse! . . . Samo ljubezen lahko reši svet . . . Svet bo boljši le tedaj, če bo živel po naukih Kristusovega komunizma!" To je: v ljubezni, v miru in bratstvu.

S temi zapisi nas Balantič postavi prav pred jaslice betlehemske: pred Rojstvo Najvišje Ljubezni, Odrešenika posameznika in vsega človeštva, ki je: Kristus! — Bog!

Ali ni to pesem angelov nad jaslicami: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji?

Dvanajsti sonet

(Iz Prvega venca)

*Drhteč v veselju legam na oči,
neznana topla slast mi kri prevzema,
ne bom izvil se iz božjega objema,
zato blagoslovljena kri kipi.*

*Naj ne preštejem posvečenih dni,
moj Oče, naj ljubezen me razvne
in naj bom dolgo dolgo bakla nema,
ki potnikom samotnim v noč gori.*

*Saj sam bridko okusil sem iskanje
in vem, kako so ranjena kolena,
ki jih ožge nemirna sla ognjena.*

*In Ti si tako dober, saj z menoj
si bil usmiljen, in da zdaj sem Tvoj,
Gospod, podaril si mi odpuščanje!*

FRANCE BALANTIČ

Izpod Triglava

SLOVENIJA IMA 140.000 hektarjev zamočvirjenih zemljišč, ki leže predvsem na severovzhodu. Z osušitvijo bi tudi to površino radi priključili k odbelovalni zemlji, ki jo ima domovina 655.000 hektarjev. Za enkrat so pripravili načrt za osušitev 17.000 hektarjev in stroški za to delo so preračunani na 290 milijonov dinarjev. Računajo, da bodo na osušenem ozemlju lahko pridelali 40.000 ton koruze, 19.000 ton pšenice, 32.000 ton detelje in 40.000 ton sena.

Vse to se kar lepo sliši. Ko bi pri vsem tem posvetili malo več pozornosti zanemarjenim zemljiščem, ki so svoj čas mnogo donasala, danes pa nimajo doprinos za poljedelstvo, bi bilo hvalevredno delo. A kmet težko verjame obljubam po tolikih letih zapostavljanja in pritiskanja z davki, mladini pa je veselje do dela na domači zemlji težko vrniti.

DEZELA ZVONOV je nekdo rekel Sloveniji, kje sem to bral, pa se več ne spominjam. Menda bo res vsak slovenski župnik priznal, da za nobeno drugo potrebno stvar v fari ni tako lahko dobiti dovolj darov, kot ravno za zvonove. Pesem zvonov spremlja naš narod skozi stoletja. Kar vsak naš priseljencev v Avstraliji najbolj pogreša, je ravno zvonjenje: ne more verjeti, da so avstralske cerkve brez zvonikov.

Na drugo adventno nedeljo je koprski škof dr. Janez Jenko v Krkavčah blagoslovil kar pet novih zvonov: za krkavško cerkev sv. Mihaela dva, tri pa za podružnice. Ljudstva je bilo polno in na to slovesnost so se tudi duhovno lepo pripravili. Škof je v pridigi poudaril, naj bi ljudje pri poslušanju pesmi zvonov ne pozabili zlasti na tisti glas zvona, ki se oglašča v vsakem človeku — na svojo vest . . . Globoko misli, naj v verskem življenju ne zamenjamo bistvenega z nebistvenim. Malo je kristjana v tistem našem avstralskem priseljenecu, ki k nedeljski maši ne pride "samo zato, ker pred mašo ni zvonjenja". Pa sem tudi take že srečal med nami.

DRUŽINA je v svoji božični številki pod rubriko "Iz vrst naših izseljencev" izpod peresa Janeza Petelina, Obereck, objavila tudi tole: V TOVARISU z dne 10. decembra smo brali reportažo o zdomcih. Zanima nas, čemu je ta revija pod Gerjovičevo sliko zapisala njegove besede "Slovenska duhovščina nas ovira pri delu". S tako napihnjeno frazo, ki jo Gerjovič ali

časnikar ne dokažeta niti ne razložita, prav gotovo ne bosta pritegnila h kulturno-prosvetnemu delu naših zdomcev. Ali niso take izjave dobro premišljene kot tista vprašanja v slovenskih križankah in ugankah zadnjega časa, ki spodbujajo reševalce k iskanju besed, ki pomenijo "zaničevanje duhovnika" in vere?

CVETJE V JESENI. Tavčarjevo literarno delo, ki so ga v enih prvih letnikov objavljale tudi naše MISLI, je doma doživelo velik uspeh na filmskem platnu. Povest so najprej snemali za televizijsko oddajo in spoznali hvaležno močno snov za pravo filmsko obdelavo. Posrečilo se jim je in Matjaž Klopčič je za ta svoj film na puljskem filmskem festivalu dobil tri visoke nagrade. V filmski zgodbi je lepo obdelana Tavčarjeva ideja povesti: želja po domačih krajih, življenju in dopolnitvi sreče v ljubezni med možem in ženo.

IZ KOBARIDA je prišla vest, da so vaščani vasi Ladre, Smasti, Libušnje, Vrsna in Kamna stopili skupaj in preuredili ter olepšali pokopališče pri Sv. Lovrencu. Pokopališče ljudje imenujejo kar Gregorčičevo pokopališče, saj na njem čaka vstajenja tudi naš Gorški slavček. Njegov grob ima lep spomenik iz belega kraškega marmorja ter se pred njim obiskovalci pokopališča radi ustavijo.

MED GRADOVI, ki jih zadnji čas v domovini obnavljajo, je tudi Valvazorjev grad na Bogenšperku pri Litiji. Sejna dvorana in nekatere sobe s stalno muzejsko zbirko so že urejene. V gradu bo tudi velik gostinski lokal, ki bo postregel obiskovalcem.

Spominjam se vpitja med in po vojni, naj gredo v ruševine vsi gradovi, ker so spomeniki našega tlačanstva . . . S tem geslom so jih med revolucijo zažigali in plenili ter z istim geslom po vojni pustili v ruševinah. Kakšna kratkovidnost! Danes pa jih Zavod za spomeniško varstvo popravlja in gredo v dela visoki milijoni. Tudi gradovi so del naše zgodovine, pa ne le tlačanske. Valvazorjev grad govori tudi o čem drugem in še zelo zgovorno. Res škoda, da je toliko zgodovinskega bogastva po gradovih žal že uničenega za vedno.

25-LETNICO gorske reševalne službe so obhajali fantje-prostovoljci, ki jih planinci srečavajo po Raduhi, Uršlji gori, Peci in drugod. Ker je poročilo prišlo iz Raven na Koroškem, bi sklepal, da je tam njihovo središče. Za pomoč pri nesrečah v gorah, naj bo pozimi pri smučanju ali poleti pri planinstvu, se fantje pripravljajo na posebnih tečajih. Pa tudi redne vaje imajo, saj se nesreče ne zgodijo vsak dan, da bi se učili iz prakse. Poročilo pravi, da so dobro opremljeni; celo tri lavinske pse vzdržujejo in trenirajo za prvo pomoč pri nezgodah v gorah.

V Avstraliji pa je več govora o reševalcih po morskih plažah. Neverjetno visoko število plavalcev rešijo vsako poletje gotove smrti v morju.

P. BAZILIJ SPET TIPKA

5. januarja 1974

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Prazniki so za nami. Bili so prijetni. Že dolgo nismo imeli za polnočnico tako lepega vremena kot letos. Bila je res mirna in tiha noč: nobenega vetra, nebo posejano z zvezdami in brez oblaka, nobenega hladu, pa tudi ne vročine. Zato se je polnočnice tudi udeležilo okrog tisoč rojakov od blizu in daleč. Veliko je bilo spovedovanja in tudi obhajil.

Lurška votlina, spremenjena v jaslice, je bila lepo božično okrašena. Tudi jaslice — postavil jih je Mrzelov Vinko — so bile čedne. Ko je visoko na drevesu nad votlino zažarela še zvezda in se je petnajst minut pred polnočjo oglasilo po zvočniku še slovensko pritrkavanje, je duh domačega božiča zajel vse.

Tudi deseta maša na božični dan je bila na prostem pri jaslicah ter zelo lepo obiskana. Enako se lahko pohvalimo za maši ob desetih in petih popoldne na novega leta dan, ki sta bili prav tako pri votlini. Tudi ta dan je bil izredno lep in sončen, a brez hude vročine.

Prisrčno se moram zahvaliti vsem, ki ste nam pomagali pri pripravah za praznovanje božiča, zlast našim sestram, cerkvenim pevcem ter fantom, ki so pomagali urediti "cerkev pod nebom". Res je za te praznike veliko skritega dela, ki ga udeleženci bogoslužja ne vidijo. A ves trud je poplačan, ko vidiš veselje rojakov, da morejo tako daleč od domovine doživljati slovenski božič.

● Žal so nas rojaki pustili na cedilu za izseljensko nedeljo, ko naj bi imeli domače veselje na prostem za cerkvijo. Res vreme ni kazalo na najboljšo: dan pred nedeljo je bil čez mero vroč ter je nekatere odbil, da se niso pripravili; nedeljsko vreme pa je kazalo za dež in so se nekateri bali ostati. Res nas je dež predčasno prepodil v dvorano ter smo tudi Disneyev film zavrteli prej kot rečeno. Vseeno škoda, saj smo imeli na igrišču že par lepih nedelj — znak, da se more tudi tu prijetno zabavati ter se otroci naigra-

Ko so zidali naše ognjišče ...

jo, ne da bi morala družine voziti daleč iz mesta.

Pač nisem vedež, da bi mogel vnaprej presojati, kako se bo vreme obrnilo in kaj imajo v načrtih družine. Nudi jim lahko naš verski center marsikaj, zavisi pa le tudi od povezave in sodelovanja. Ker se iz napak učimo, upam, da bo drugič boljše. Naše ognjišče na prostem je dozidano in bo še našlo priliko, da postreže s svojim ognjem, če je že izseljenska nedelja tako klavarno izpadla. Sicer se je pa tudi na to nedeljo iz dimnika ognjišča pošteno kadilo.

● Iz naših cerkvenih knjig za preteklo leto je razvidno tole: imeli smo 32 porok, 95 krstov in en sprejem odrasle osebe v katoliško Cerkev. Birmancev smo med kongresom imeli 122. Bolniških maziljenj je bilo 11, pogrebov pa 23.

● Precej rojakov potuje v teh počitniških dneh skozi Melbourne: iz N.S.W., S.A. in Queenslanda. Vsi se radi ustavijo v Kew in obiščejo naš verski center. Vsi so tudi gostoljubno sprejeti, Baragov dom pa jim nudi domače kosilo, če samo želijo. Da za praznike v kuhinji sestre Eme ni manjkalo potic, je razumljivo.

● Krščevala je v slovenski cerkvi dne 9. decembra družina Alojza Očko in Albine r. Gomboc iz St. Albans. Prvorojenca bodo klicali za Branka Alojza. — Dva slovenska krsta sta bila 16. decembra: Nataša Michelle je nova članica družine Antona Urbasa in Ivanke r. Cvetko, North Kew; Jožefa pa so prinesli iz St. Albans in je prvorojenec Jožefa Šabec in Jožefine r. Zamernik. — Dne 23. decembra je krščevala družina Martina Baligača in Marije r. Kranje: Samuel Wayne bodo klicali fantička, ki so ga prinesli iz Diamond Creeka. Isti dan je krstna voda oblila tudi Marka, ki je razveselil družino Srečka Brožiča in Majde r. Uljančič, Campbellfield. Tretjega otroka tega dne pa so prinesli h krstu iz South Claytona: Štefan je novi član družine Josipa Barkoviča in Anke r. Černi. — Na božič 25. decembra je bila krščena Linda Josipa: dru-

žina Zorka Štefanič in Antice r. Ščulac živi v Clarindi. — 26. decembra je bil krst Vike Štefanije, kot bodo svojo hčerko kličali v družini Stefana Matuliča in Marije r. Rajher, Noble Park. — Najdaljšo pot h krstu je napravila Nadja Elizabeta, ki je za zadnji krst v letu pricamala k nam iz Berri, S.A. Branko Sosič in Helena r. Cvetko sta porabila počitnice in obisk sorodnikov, da sta obenem tudi krstila v slovenski cerkvi.

Vsem družinam iskrene čestitke!

● Poroke naj omenim sledeče: Dne 8. Decembra sta se v cerkvi Srca Jezusovega v Kew poročila Anton Buser in Lucija Španjol, oba iz St. Albansa. Zenin je bil rojen v Celju in krščen v fari Sv. Jurija pri Celju, nevesta pa je iz Mundanije (otok Rab) v Dalmaciji. — 22. december beleži dve poroki v naši cerkvi: Mijo Mikec (iz Draškoveca) je obljubil zvestobo Dragici Markovič (po rodu iz Srbije), Željko Rob (rojen in krščen v Murskem Središču) pa je pred oltarjem pričakal svojo izbranko Silvijo Mary Kosí, ki je bila rojena in krščena v Mariboru. — Zadnja poroka leta je bila pri nas 30. decembra: roke sta si podala Ladislav Čmrlec (doma iz Raše v Istri) in Verica Zrinščak (rojena in krščena v Kosovski Mitrovici).

Vsem parom želimo obilo božjega blagoslova

● Naj omenim tudi poroko v cerkvi sv. Vincencija, Morwell East, Gippsland: dne 24. novembra sta si v cerkvi sv. Vincencija podala roko Frank Mesarič in Kathy Stodart. Nevesta je avstralskega rodu in po poklicu učiteljica. Frank je bil rojen v Sale v prekmurski družini. Študira umetnost ter ima ne samo veselje, ampak tudi odlični talent za slikarstvo in kiparstvo. Četudi ima komaj dvajset let, je že večkrat razstavljal in je kritika njegova dela hvaležno ocenila. Po končani šoli bo poučeval umetnost, upamo pa, da tudi svojega osebnega umetniškega razvoja ne bo zamenjal. Želimo mu lepih uspehov na tem polju! In pa seveda: srečo v zakonu!

● V West Geelongu je dne 24. novembra v Gospodu zaspala Aleksandra ŽEGA r. Barabaušček. Dosegla je visoko starost preko 90 let, saj je bila rojena 17. aprila 1882 v Petrogradu v Rusiji. Tam se je po revoluciji kot vdova po ubitem kapetanu carske vojske poročila s slovenskim vojnim ujetnikom Ivanom Žega. Leta 1921 se jima je posrečilo priti iz Rusije v Ivanovo rodno vas Štanjel pri Trstu. Po zadnji vojni pa je morala mamica zopet po svetu. Njena hčerka je s svojo družino emigrirala v Avstralijo ter se ji je pridružila. V Avstralijo je dospela leta 1958 in ves čas živela pri Resanijevi družini v West Geelongu, kjer sem jo od časa do časa obiskal in ji prinesel svete zakramente. Vedno me je bila vesela in rada je pokramljala: njena slovensčina je imela nežen ruski prizvok, da jo je bilo užitek poslušati.

Pokojno Aleksandro je trla samo starost in noge so jo bolele, drugače pa je bila do zadnjega kar pri zdravju. Nihče še ni računal na smrt, razen ona sama. Vsi njeni pokojni so jo posamič obiskali in ji pove-

dali, da so ji že pripravili prostor — tako je rekla in dodala, da bo kmalu umrla. In je res v Gospodu zaspala. — Pokopali so jo 27. novembra na pokopališče v West Geelong, kjer bo čakala vstajenja.

Sorodnikom izrekam iskreno sožalje. Ti, draga mamica, pa počivaj v miru božjem! Kar dolgčas mi bo po obiskih, ki si se jih vedno tako razveselila.

● Tik pred božičem smo zvedeli tudi za žalostno vest, da je v domovini na obisku 16. decembra ugasnilo življenje Jeleničevi mami iz East Keilorja. Umrla je v Sežani pri svoji hčerki. Tako rada je šla domov, da še enkrat vidi vse svoje in svoj rojstni kraj. A po štirinajstih dneh je že obležala.

Pokojna Ivanka JELENIČ je bila rojena dne 8. maja 1908 v Kresevičevi družini, Račice. Tam se je poročila z Josipom Jeleničem. Imela sta deset otrok; od teh je devet živih, pet od njih v Avstraliji. V Avstralijo je z možem in najmlajšimi dospela v aprilu 1966 z isto ladjo kot naša pokojna m. Romana s svojimi sestrami. Tudi tu sta si ustvarila svoj domek in se v nove razmere kljub starosti lepo vživela. Žal je prišla vmes bolezen in operacije ter ni bilo več pomoči. Izpolnila se ji je zadnja želja, da je še enkrat poročila domov, od tam pa v večno domovino, na katero je bila lepo pripravljena.

Jeleničevemu atu, vsem Jeleničevim otrokom ter njihovim družinam in vsem sorodnikom doma in tukaj izrekamo globoko sožalje. V lepem številu so se zbrali na prvi petek v januarju k večerni maši za pokojno mamo, ko je že niso mogli spremiti — razen ata in Branke — na njeni zadnji poti. R.I.P.

● Pred nami so napovedane enotedenske počitnice na obali v Mt. Eliza. Zato o tem še ne morem kaj poročati. Prijavilo se je nad 20 fantov in upam, da p. Stanko z njimi ne bo imel preveč skrbi. Kuhala jim bo požrtvovalna Anžinova Francka in vem, da lačni ne bodo. Kuharici se pa že zdaj za uslugo iskreno zahvaljujem.

● V Adelaidi bo slovenska maša kot že toliko let na četrto januarsko nedeljo, 27. januarja ob običajni uri (ob štirih popoldne). Ker je tamkajšnje Slovensko društvo za isto popoldne priredilo svoj piknik, bomo imeli slovensko mašo tudi na soboto (26. januarja) zvečer ob pol osmih. Ta maša velja že za nedeljsko in bodo tako lahko nedeljski dolžnosti zadostili tudi piknikarji, ki tako žele. Sobotna maša bo v kapelici Slovenskega misijona sv. Družine. Če bi bilo ljudi preveč, bomo pa skupaj odšli k farni cerkvi v Hindmarsh, saj ni daleč.

Slovence v Berri bom obiskal v ponedeljek 28. januarja in bomo imeli slovensko mašo zvečer ob pol osmih. Pred mašo bo prilika za spoved.

● Večerno mašo bomo imeli v Kew na prvi petek v februarju (1. febr.) ter na SVEČNICO (sobota 2. februarja). Enako bo večerna maša na praznik Marije Lurske, ponedeljek 11. februarja. Po maši gremo v procesiji z lučkami pred lursko votlino, kjer bomo zmolili litanije in zapeli Lursko pesem. Vabljeni!

JEZUSOVA DEŽELA

Danes je domala sleherni dan kaj o njej v dnevnih časopisih, saj nam jo je nesrečna vojna med Judi in Arabci postavila v dnevne dogodke. Je pa bila seveda njena razdelitev v Kristusovem času vse drugačna kot je danes. Dežela je v glavnem tisti del sredozemske obale, ki spaja južno Sirijo z Egiptom. V preteklih stoletjih so ji dali različna imena in jo vključevali v različne meje — danes pa deželi kot taki pravimo PALESTINA. Kristjani jo zaradi odlike, da jo je sam Bog v svojih načrtih izbral za žibelko odrešenja, radi imenujejo tudi SVETA DEŽELA. Pri tem se ne oziramo na njeno razdelitev po novih državnih mejah. Zanima nas celotna dežela kot Jezusova domovina.

Naravne meje ima Palestina na obeh bokih: na zapadu jo omejuje Sredozemsko morje, na vzhodu sirsko-arabska puščava. Na severu jo precej jasno loči libanonsko pogorje, južna zemljepisna meja pa so v glavnem Idumeja in puščavske pokrajine, ki se raztezajo tik pod Bersabejo in Mrtvim morjem. Vso pokrajino deli od severa proti jugu na dva dela globoka nižina, v kateri teče reka Jordan. Ta nižina je edinstvena na svetu, saj njeno dno od 550 metrov nadmorske višine onkraj Dana skozi Palestino vedno bolj in bolj pada. Najnižjo točko doseže v jezeru, ki ga imenujemo Mrtvo morje: njegova gladina je 394 metrov pod Sredozemskim morjem, njegovo dno pa kar 793 metrov — v zemljepisju najgloblja znana celinska depresija na svetu. Tako se reka Jordan ne zliva v nobeno odprto morje, ker se enostavno ne more. Že rimski pisatelj Tacit je po svoje jedrnat zabeležil: Jordan se ne zliva v morje, ampak preteče prvo in drugo jezero (el-Hule in Tiberijsko), v tretjem pa obstane (Mrtvo morje).

Celotna površina Palestine meri komaj 25124 kvadratnih kilometrov. Ta zemljepisna majhnost je v pravem nasprotju z duhovno pomembnostjo dežele, ki je ne zatemni vsa slava sveta. Nič čudnega, da je že prevajalec in razlagalec svetega pisma sveti Hijeronim zapisal: Sram me je razodeti obseg obljubljenega dežele, ker nočem ustvariti videza, da dajem poganom povod za bogokletje...

Iz svetopisemskih vrstic, če jih pazno prebiramo, jasno spoznamo zemljepisje dežele. Če bi ne

V času skanja...

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba ali pa nismo več kristjani..."
S tem stavkom je pokojni p. Bernard razlago APOSTOLSKIH DEL v zadnji številki lanskega letnika. Kot vemo, je bil to njegov pred smrtjo. Kot bi bil prav ta kratki stavek je treba: ostati blizu nove zaveze, blizu Kristu. Priznanje Kristusa in razumevanje Njegovega vrednost, obenem pa uravnava naše odnose do Res je v zvezi s svetim pismom in Jezusovim kristjana, da bi se morali znova in znova vračati k njemu. Obenem pa najdemo z malo razlage okoliščin pisemske dogodke lažje razumemo in niso ne Po želji pokojnega p. Bernarda bom ti določil koliko bo v teh poglavjih celote, je težko reči razprave. Sproti bom uporabljal razne vire, da se ob enem dotikal tudi dogodkov iz Kristusov

bila majhna, bi Jezus po njej ne mogel toliko prehoditi. Popotnik, ki pride v Palestino, je vajen v duhu povečavati vse, kar zadeva Jezusa, ko vidi in je domala razočaran, kako majhne so razdalje in na videz nepomembni kraji, vsaj za naše razmere. Kafarnaum in Nazaret sta oddaljena drug od drugega le dan hoda, iz Jerihe v Jeruzalem niti trideset kilometrov. S primernim avtom danes prepotujemo z lahkoto Palestino od severa do juga v enem dnevu. Običajno letalo preleti deželo od vzhoda do zahoda v četrte ure...

Iz opisovanja v evangelijih spoznamo relief Palestine. Nепrestano najdemo izraze "navzgor" in "navzdol". Pisan dokaz, da je ravnina redka: le ob morju se razteza, kjer je sicer bujna, a leži zunaj središča Sv. dežele. Kristusova domovina je gričevasta pokrajina, ki se nepravilno, brez pregledne razčlenjenosti v rjavkastih valovih vleče kakor čreda ovac, nato pa se nenadoma v strmih stenah znižuje proti globokim soteskam, kjer se vije reka Jordan. — Sicer pa nam tudi vsaka fotografija ali slika palestinskih mestec pokaže, da vsako leži na pobočju. Odtod tudi Jezusove primere o "mestu na gori, ki se skriti ne more" in podobno.

Evangeljsko poročanje značilno prikaže tudi podnebje Palestine. Če bi dež v Palestini ne bil tako redek, če bi voda ne bila tako neprecenljiv dar, ali bi Jezus uporabljal svoje čudovite primere o "živi vodi"? Očarljiva zgodba Samaritanke pri vodnjaku, ki jo je Jezus prosil, naj mu da piti, bi v deželi z obilico vode izgubila svojo

pristnost. In če bi udarci vetra tam ne dosegli tako strašne sile, kakršno lahko zaznamo še danes, ali bi v evangelijih dobili mesta, ki primerjajo verno dušo s hišo, zidano na skali, v katero se upirajo vetrovi, pa je ne podro? Zelo verjetno ne. Iz evangeljskih poročil zvemo mnogo zemljepisnih podrobnosti, kar delno dokazuje tudi pristnost svetih knjig. Obenem pa mnogo poročanja v evangelijih moremo razložiti samo, če poznamo zemljepis Palestine. Pri Mateju na primer beremo v sedmem poglavju (27 vrsta): "Ulila se je ploha in pridrli so nalivi in privršali so vetrovi..." V mnogih vlažnih deželah sveta nima opis nobenega pomena. Za Palestino pa so besede popolnoma jasne, ker nalivi resnično povzročijo hudournike v kamnitih strugah, dež pa vedno spremljajo tudi vetrovi. Takega opisovanja tako rekoč mimogrede je v evangelijih precej. Daniel-Rops, član francoske Akademije, v knjigi JEZUS V SVOJEM ČASU celo piše, da bi skoro lahko rekli, da je v Cerкви dosti simbolizma vezanega na krajevni zemljepis prizorov iz Jezusovega življenja. Galileja je zelena in prijazna, vsa posejana z griči. Na vsem, kar se tu dogaja, je nekak pečat ljubezni in miline. Tu je Jezus preživel svojo mladost, tu so ga ljubili in razumeli. Tu je imel svoj čudoviti govor na Gori, tu je zbral svoje apostole, tu se je zgodil prvi čudež v Kani... Nasprotno pa odseva v Gospodovi sveti jezi, v strogih besedah in v grozi pred trpljenjem ter smrtjo vsa divjina trde Judeje z njenimi golimi skalami in z razbeljenim nebom.

ali pa nismo več kristjani..."
ali pa nismo več kristjani..."

ali pa nismo več kristjani..."
ali pa nismo več kristjani..."

ali pa nismo več kristjani..."
ali pa nismo več kristjani..."

Zdi se, kot bi to razbeljeno nebo nad skalovjem v svojem napuhu govorilo o neizprosni in trdi zvestobi do postave, ki je Jude sicer ohranila v veri v enega Boga sredi poganskega okolja, obenem pa jih tako zaverovala v mrtvo črko, da božje ljubezni odrešenja niso sprejeli...

To majhno in na videz nepomembno deželo je torej izbral Bog za domovino učlovečenemu Odrešeniku. V večnih božjih načrtih je odločil tako, četudi bi lahko izbral kako drugo, pomembnejšo deželo, saj je bilo dosti pokrajin, ki so v tistem času cvetele in so jih proslavljali pesniki. Res je bila Palestina v Kristusovem času del mogočnega rimskega imperija in je jeruzalemski tempelj veljal za eno najslavnejših zgradb cesarstva. A prav ta rimska okupacija je napravila Palestino še manj pomembno, odvisno deželo, ki so ji v času božjega obiskanja vladali tujci in pogani.

Tudi Kras ima svojo lepoto

STANKO OZIMIČ, B.Sc. (Geology).
B.M.R. Canberra, A.C.T.

delgo časa gospodovali Jadranskemu morju. Posekali so vse mogočno drevje in ga uporabili za graditev svojega brodograjskega, pa tudi Benetke same naj bi stale nad vodo na slovenskih hribovih. Ker pač ni bilo po našem primorskem svetu več gozdov, stala imela veter in voda večjo moč. Veter in voda sta počasi odnesla plodno zemljo in ostalo je samo golo kamenje, ki ga na Krasu vidimo danes . . .

Po svojem sedanjem geološkem znanju moram reči, da je v teh zgodbah kaj malo resnice. Da so Benečani uporabljali naš primorski les, bo lahko držalo, saj jim je bil najbližji. Gotovo pa niso oni povzročitelji kamnitega Krasa, ki je bil tu kot geološki pojav že dolgo pred Benečani. Pomislite samo, da se našemu Krasu slična kamnita pokrajina vleče od Slovenije preko Dalmacije, Črne gore in Makedonije prav do Grčije. Kdo naj bi tam izsekal gozdove? Tudi Benečani? Če bi res sekali od Trsta pa do Aten, bi morali imeti res številno brodograjsko . . .

Glavni in najvažnejši činitelj pri razvoju našega Krasa so vrste kamnin, iz katerih je sestavljen: tu sta doma apnenec in dolomit, kamnini, o katerih vemo, da se topita v vodi. Iz tega izvira odsotnost plodne zemlje na kamniti površini in pa pomanjkanje vode. Oboje ima za posledico, da tu pravih gozdov ne more biti. Kot nujna posledica pa je tudi nastanek podzemskih kraških jam, od katerih slovi kot ena največjih in najlepših znana Postojnska jama.

Razvoj Krasa je torej vpliv vode na apnenec in dolomit. Proces je seveda zelo počasen in čas igra pri vsem tem veliko vlogo. Ves potek pa se odigrava takole:

Vsakokrat, ko pada dež na apnenec in dolomit, voda kamnini topi. Obe kamnini sta polni razpok, skozi katere pronica voda v notranjost. Zato kraška pokrajina nima vode, ker jo ne drži; tudi povodnji so tu zelo redki pojavi. Voda sproti jemlje s seboj raztopino apnenca (CaCO_3) in dolomita (CaMgCoCO_3), s tem pa večja v teku časa razpoke, skozi katere odteka v globine.

Če vzamemo za primer, da voda raztopi en milimeter apnenca na leto. Vsaka špranja, skozi katero pronica voda, se torej razširi za en milimeter letno. V petdesetih letih bi bila razpoka že pet centimetrov širša, v tisoč letih pa bi to zneslo že za cel meter širine. Špranje v kraškem terenu se na ta način povečujejo tako na površini zemlje kot tudi v podzemskih globinah.

V teku časa voda izdolbe velike količine raztopljivih

Naša čudovita Postojnska jama

KOT SEM OMENIL že v enem prejšnjih člankov, so kamnine naše Slovenije primeroma mlade — nimajo več kot okrog 50 milijonov let. Edino Pohorje je sestavljeno iz starejših kamnin, ki gredo najmanj 250 milijonov let nazaj v razvoj naše Zemlje.

Naše "mlade" kamnine so večinoma iz apnenca in dolomita, dočim je Pohorje iz granita: Razlika kamnin je glavni vzrok, zakaj je Pohorje tako gosto poraščeno in ima zelo plodno zemljo, dočim je naš KRAŠKI SVET skoraj gol ter ima malo plodne zemlje, v kateri uspeva le skromno rastlinstvo.

Če se prav spominjam, smo se doma v šoli učili, da so pred stoletji naš Kras opustošili Benečani, ki so

kamnin pod zemljo. Tako nastanejo podzemskie jame in rovi, ki se vlečejo od nekaj metrov pa tudi do trideset kilometrov v dolžini ter služijo kot naravna pota podzemskih rek. Če se je del take jame porušil in je padel njen "strop", je prišla reka nujno na površje; izgine pa zopet v zemljo tam, kjer je njena podzemska struga še cela. Ista reka se bo lahko zopet pojavila na površju kje drugje v smeri svojega podzemskega toka. Imenujemo jih reke ponikalnice. Tudi Ljubljanica je ena izmed njih.

Proces podzemskih jam je torej po svoje kaj preprost. Kdor se sprašuje, če je na isti način nastala tudi krasna Postojnska jama, bo dobil pritrdilen odgovor. Tudi naša Postojnska jama je z ostalimi kraškimi jamami žgolj posledica vode, ki ima v sebi moč, da topi apnenec in dolomit. Voda je odnašala v teku dolge dobe raztopino s seboj ter s tem ustvarila podzemsko jamo, ki še danes služi za pot podzemski reki. Seveda pa njena krasota ni v jamski prostornini kot taki, ampak v kapnikih, ki v svojih čudovitih oblikah in barvah napravijo kraško podzemsko jamo nekaj zares edinstveno lepega.

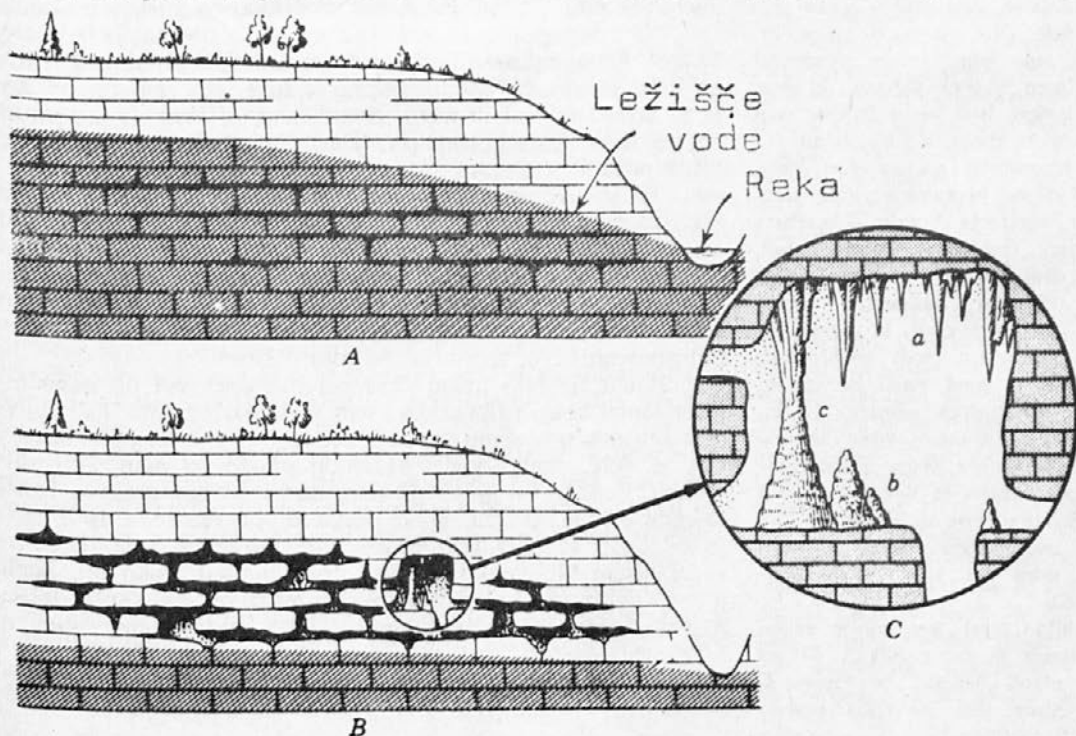
Kaj pa so kapniki in kako nastajajo? Najprej: dve vrsti jih imamo in imenujemo jih stalagmiti in stalaktiti. Po naše bi se reklo stalagmitom stoječi kapniki, ker se formirajo iz tal navzgor; stalaktiti pa so viseči kapniki, ker rastejo iz stropa navzdol.

Med potekom ustvarjanja podzemskie jame kaplja naravno skozi razpoke v jamskem stropu voda. Ta voda je tako bogato nasičena z raztopino CaCO_3 , da ima možnost, čim enkrat izhlapi, pustiti na mestu kapljanja čisti CaCO_3 . Isti primer je pri morski vodi: čim iz-

hlapi, pusti beli prah — pravo sol. Ko pridete pri kopanju iz morja, je posušena koža telesa naravnost pokrita s soljo.

Čas igra pri tem seveda veliko vlogo: mnogo ga je treba za rast kapnikov, ko na tleh strjena raztopina dobiva s stalnim kapljanjem vode nove plasti nase ter tako stalagmit počasi raste iz tal. Bolj komplicirana je rast stalaktitov. Ko voda kaplja od stropa, se tudi tam včasih že posuši ter pusti na stropu svojo raztopino. Tudi ta z novimi kapljami, ki drse po njej, počasi raste. Najboljša razlaga tega procesa je morda primer nastanka ledene sveče, ki so doma pozimi visele od streh. **Le da se ledena sveča veča z vodo samo, ki curlja po sveči in zaradi mraza sproti zmrzuje.** Tu pa voda pušča le svojo raztopino, ki otrdi in veča viseči kapnik v dolgih tisočletjih razvoja. Če je vode preveč, pada pa rastočem stalaktitu na dno jame in tik pod njim formira stalagmit, ki raste navzgor. Ko se oba združita s svojimi konci, nastane krasen podzemski steber, ki z novim dotokom vode lahko še vedno raste in se debeli ter dobiva čudovite nove oblike. Ob jamskih steh na pa kapniki pogosto tvorijo cele zavese. Ko odkrijejo podzemsko jamo ter jo uredijo za ogled, dajejo tem različnim oblikam kapnikov tudi imena, kar pač človeku lahko predstavljajo: orgle, prižnica, prestol in podobno . . .

Različne barve v kapnikih in stebrih podzemskih jam so pač kemikalije v kamnini sami. V veliki večini jih barva železo, magnezit in podobno. Umetna razsvetljava naših odkritih in raziskanih jam s prave strani in v posrečenem barvnem tonu daje našim očem svojstven užitek ob pogledu na to podzemsko naravno

krasoto. — — —

Slika v treh delih nam prikaže potek razvoja Poštojske jame ali katere koli druge podzemne jame našega kraškega sveta.

Skica A: Plasti apnenca in dolomita. Ležišče vode (spodnji temnejši del) stoji še dokaj visoko in z raztapljanjem širi razpoke med plastmi. Na desni je nazkazano korito reke, ki ga je voda izkopal. Reka dobiva vodo iz podzemskih ležišč.

Skica B: Voda je že precej raztopila kamnine in razširila razpoke skice A. Zaradi nastalega podzem-

skega prostora se je znižalo ležišče vode. Tudi reka dobi zato manj vode v svoje korito, ali pa nič.

Skica C je povečan del formiranja podzemne jame na skici B, ki je nastala kot nujna posledica povečanja raztopljenih razpok v kamninah. Pokaže tudi, kako rastejo stalaktiti (a) in stalagmiti (b) ter kako iz obeh nastane steber (c).

Po svoje zanimivo, kajne? Upam, da vam bo zdaj lažje razumeti naš kraški svet in da sem vam vsaj malo približal razvoj podzemskih jam. Prihodnjič pa se bomo pomenili o Pohorju in Dravskem polju.

V ZADNJI ŠTEVILKI sydney-skega TRIGLAVA, glasila članov S.K. Triglav, sem našel članek IN MEMORIAM . . . V spomin pokojnemu p. Bernardu ga je objavil Lojze Košorok, kot je sam zapisal: ". . . Moralni čut in dolžnost zahteva, da mu posvetimo nekaj misli, kot Slovencu, kateri je posvetil vse svoje življenje za Slovence, pol stoletja za Slovence v tujini . . ." Nekaj trditve v članku bi se rad dotaknil: kot poslovilni govornik ob krsti in pa kot urednik, naslednik p. Bernarda.

Kot govornik ob krsti naj bi dejal o pokojnem patru, da je bil "možakar" in iz njegovih ust naj bi slišali zbrani verniki, "da so ga tudi sovražniki spoštovali". Tako pravi članek. Oba citata na moč šepata. Pred sabo imam originalni govor tega večera slovesa, ki sem ga v cerkvi bral — v žalosti sem bil premalo zbran, da bi prosto govoril. Uporabljal sem besedo "možak", kot sem jo našel v citatu ameriškega senatorja Franka Lauscheta in edina vsebuje pravilni smisel. Drugi citat pa se v mojem celotnem odstavku dobesedno glasi: ". . . To, dragi moji, je možak, ki ga vsi spoštujejo, trdi nasprotniki. Kimavcevi je med nami danes žal preveč, ljudi dveh obrazov, kompromisarjev in hlapčevskih značajev, ki prodajajo svoje prepričanje za skledo leče. Oče Bernard se jim je v življenju smejal, danes se jim še bolj, saj je sam vztrajal do konca na svoji poti možaka do zadnjega diha".

Je bilo torej kar odveč vsako popravljanje iz "sovražnika", ki ga nisem nikoli izrekel, v "nasprotnika". Sicer sem pa tako besedo

P. BERNARD AMBROŽIČ O.F.M.

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje
(8. GOSTAČ TOMAŽEK)

Pri kozolcu sem naletel na ata. Nisem mu imel namena praviti, da sem bil skupaj s Tomažkom. Zato sem brž povedal, kako po mojih mislih kažejo hruške. Z zanimanjem me je poslušal in kakšno zinil vmes. Zdelo se mi je pripravna priložnost, pa sem kar brez velikega premisleka planil: "Ata, Žirovčev oče, so mi nekoč rekli gostač. Pa nisem vedel, kaj so imeli v mislih."

Videl sem, da je bil ata iznenaden. Kar obstal je in pomolčal. Potem sem mu moral vse povedati, kako je bilo. Pazljivo je poslušal in ves čas gledal nekam v hrib. Ko sem bil pri koncu, je še vedno molčal in nekaj premišljeval. Potem se je nasmehnil, pa sem opazil, da nekam prisiljeno. Zamahnil je z roko in rekel: "Kar pozabi!"

To je rekel in odšel v hišo. Mislil sem si, da tega ne morem tako ubogati. Takega ukaza ne bom izpolnil, pa naj ga mi da ata še dvakrat. Ta reč mi ne pojde iz glave. Zraven sem tudi uvidel, da od domačih nikoli ne dobim pravega odgovora, če kaj vprašam. Človek se mora zanašati na tuje ljudi. Tomažek mi ni rekel, da naj kar pozabim. Škoda, da se nisva utegnili še o gostaču kaj pomeniti! No, morda se še kdaj snideva.

Potem je bilo nekaj časa pri nas spet vse po navadi. Ker nisem imel drugih opravkov, sem se lahko ozrl po Tičetu. Vedel sem, da mu spravljajo skupaj reči za pot v Ljubljano. Med drugim je dobil nove srajce. Marsikaj mu je pa mama pozašila in zlikala. Fant je bil sploh na tem, da se od nas posloviti. Dosti mi ta zadeva ni šla k srcu, saj že dolgo ni bila več nova. Bolj nerodno je bilo, da se je s tem bližal tudi zame čas šole. Brez vsake skrbi nisem bil, veliko pa tudi nisem ugibal, kako bo. Zdelo se mi je, da bo že kako. Saj to sem zdaj že sam čutil, da se mi pamet odpira. Zato sem tudi Tičeta zadnje čase spet manj upošteval.

Tisti dan pred odhodom se je fant izredno uveljavil. Priznam, da tudi pred menoj, ne samo pred atom. Bilo je takole:

Ko smo odmolili po jedi, je rekel Tiče: "Zdaj pa grem od naših melin slovo jemati."

Atu je bilo všeč in je prikimal: "Le! Tepkam in gambovcem sezi v roko!"

Tepk je bilo največ med našimi hruškami, gambovcem pa med jablanami.

Vse popoldne Tičeta nisem videl. Pri večerji se je pa razvnel: "Ata, nekoč ste dejali, da bi radi imeli vsaj za zelnik sveta v ravni."

"Seveda sem rekel. Že večkrat. Potem bi se manj bali suše."

"Ali ni svet doli med cesto in Povšco naš?"

"Je. Pa ga je zelo ozek pas. Samo grmovje, saj veš."

"Pa bi posekali grmovje in naredili njivo. Ozka bi bila res, pa zato precej dolga."

"Kdaj si pa na to misel prišel?" je vprašal.

"Ko sem danes popoldne od melin slovo jemal."

Ata je molčal in si ogledoval fanta. Čez čas je rekel: "Prav za prav te je škoda, da greš v Ljubljano. Imaš glavo za kmeta. Mi je kar všeč, da si svaljal po možganih misli na tisto reč, čeprav si se trgal od doma. Vendar ti moram povedati, da zaenkrat ni nič. Prenizko leži tisti svet in samo močvirje ga je."

Meni se je dobro zdelo, da je Tiče običal. Privoščil sem mu. Pa se je kmalu spet znašel.

"Pa bi navozili dobre zemlje od drugod in svet dvignili", je nadaljeval.

Tako je bil spet Tiče na vrhu. Videl sem, da je bilo celo mami ustrezno. Rekla pa ni nič. Samo ata: "Saj sem rekel, da imaš glavo za kmeta. Z mamo sva o zelniku že govorila, pa zaenkrat mora stvar ostati kot je. Nimamo konj in dobre zemlje ni blizu, da bi jo navozili."

Tiče je bil torej spet poražen. Dobro se mi je zdelo. Ko smo pa odmolili, je znova poprijel: "Ata, če bi se Povšca za zmerom obrnila po novem, potem bi bilo pol njene stare struge naše, ali ne? To bi dalo že dosti širok zelnik in tudi na suhem bi bil."

Zdaj pa mami ni bilo več všeč. Skoraj nejevoljna je rekla:

"Uh, kako si se zajedel v ta svoj zelnik! Saj veš, da Povšca ne sme teči po novem. Rajši misli na Ljubljano!"

Pobrala je skleda in žlice in odšla v kuhinjo. Ata je na mamine besede pokimal. Na obrazu sem mu pa bral, da bi po njegovem ne bilo tako napačno, če bi Povšca le stekla po novem. Morda bi tega ne bil znal brati na njegovem obrazu, da nisem poprej imel tistega moževanja s Tomažkom. Kako človeku ob svojem času vse prav pride!

9. ŠOLA

Potem smo Tičeta res odpravili v Ljubljano. Teško je povedati, kako bi bilo pri nas brez njega, če bi ne bil tudi jaz začel hoditi v šolo. Tako pa nisem nič razmišljal, če fanta kaj pogrešamo ali ne.

Moja šola je bila prav za prav zelo pusta in dolgočasna. Vseeno je veliko pripomogla, da je čas čedno mineval. Nak, čez gospodično Karolino ne bom nič rekel. To Bog ne daj! Bila je taka, da jo je bilo vredno gledati in poslušati. Več nisem zahteval od nje.

Obraz je imela kot sveta Lucija v cerkvi: okrogel in rožnat. Prav za prav še lepši. Če sem gledal samo lica gospodične Karoline, se mi je celo zdelo, da sveta Lucija lahko svoja skrrije. No, morebiti je bilo krivo to, da Lucija svojih ni mogla umivati, ko ni bila živa. Gospodična Karolina jih je pa gotovo umivala naj-

"možak" kot "nasprotnik" uporabil tudi v članku novembrskih MISLI, ki mu je bil poslovilni govor za podlago; tega bi Lojze Košorok lahko prebral, če si govora ni zapomnil dovolj za dobesedno citiranje.

Ne morem trditi, da je bilo v nepravilnem citiranju kaj namernega. A izraz "možak" je vsaj za Lauscheta in zame močan, dočim ima "možakar" že lahko prizvok, vsaj za moje uho in v gotovih primerih. Žigosati s "sovražniki" zgolj "nasprotnike", kar mi je bilo podtaknjeno v članku in v nekaki samoobrambi zavrnjeno kot krivično, pa v bravcu tudi kaj lahko vzbudi napačno mnenje o govoru in govorniku. Clara pacta — boni amici!

Zelo me je presenetila Košorokova izjava v članku, da "lahko rečemo, da je bil neuradni in nenavzoči soustanovitelj Triglava". Naš možak p. Bernard namreč! Res škoda, da ni nihče čutil "moralnega čuta in dolžnosti" o p. Bernardu kaj napisati v TRIGLAV lansko leto za njegovo osemdesetletnico (vse življenje je posvetil za Slovence, pol stoletja za Slovence v tujini) ter dodati še to o njegovem "soustanoviteljstvu". A takrat so njegova usta še govorila in je njegovo pero še pisalo. Sam bi na "čudovit dovtip" odgovoril tako, kot je znal samo on: verjetno bi se poleg drugega zahvalil za čast in zahteval častno legitimacijo ter svojo sliko v zlatem okviru na steni klubskih prostorov . . . Tak "dovtip" po smrti, ko pokojnik ne more več sam odgovoriti, pa se mi zdi klavrna žalitev, naj bo namerna ali nenamerna. Prepričan sem, da jo bo kot tako vzel marsikdo, ki pokojnega možaka Bernarda spoštuje.

In končno: da je pokojni p. Bernard enega svojih zadnjih pisem piscu "In memoriam" končal z besedami: Clara pacta boni amici — to rad verjamem. Saj sta si bila pred leti iskrena prijatelja. Citat iz pisma brez miselne celote pa je kaj reven dokaz, kako je pater končno "priznal svojo zmoto"; malo preveč diši po navadni propagandi na račun nekoga, ki ga ni več med ži-

vimi. Fotokopija pisma bi bila bolj prepričljiva ter bi bil zanjo kot jaz še marsikdo hvaležen. Sicer pa vsak, ki je našega možaka pobliže spoznal, dobro ve, kako je gledal na zdravo edinost v slovenski izseljenski skupnosti, na njeno svobodno, neodvisno delovanje za narod v svobodnem svetu. Prav nič ne dvomim, da bi p. Bernard kot "soustanovitelj" svoji izseljenski ustanovi pustil celotno, neokrnjeno geslo: Bogu otroci, domovini sinovi, nikomur hlapci! Tu ne gre prav nič za to, "da laik pač na nekatere pojave gleda z drugega zornega kota, kot pa gleda duhovnik". Tudi laik je lahko možak, če je mož načel in svojega prepričanja ne prodaja nikomur: ne iz strahu, ne po sili razmer, ne v svojo korist, še v korist skupnosti ne, ker je cena neprecenljiva . . .

Dodatek: Ker smo že ravno pri TRIGLAVU, se uredniku J. Čuješu zahvaljujem, da je eno mojih božičnih pesmi z objavo v zadnji številki rešil pozabe. Sam je nimam v zbirki, saj sem jo napisal in objavil mimogrede kot gimnazijec v Avstriji, menda za božič leta 1945. Ponovna objava je bila zame res presenečenje. Če ima g. Čuješ še kaj mojih pesmi iz tistih prvih let našinega skupnega begunstva, bom zanje hvaležen. Ne bi pa želel, da bi — kakor ta božična — služile zavajanju bravev, da je kot pokojni p. Bernard tudi novi urednik s sodelovanjem očitno "priznal svojo zmoto". Tudi objava te moje skoraj trideset let stare pesmi diši po navadni kaj poceni propagandi . . .
— Urednik

manj dvakrat na dan, drugače bi ne mogla imeti takih. Koža na njih je bila, kot bi bila vzeta iz cvetnih listov, ki so jih imele gartrože naše mame. Ne tiste rdeče kot kri, ampak one bele, ki so jim bili lističi na sredi rdečkasto nadahnjeni. Če si hotel dobro videti vso njihovo lepoto, si jih moral obrniti proti soncu. Taka so bila lica gospodične Karoline. Pa saj jih ni bilo treba obračati proti soncu; ga je bilo malo v naši šoli, ko so pod okni rasle visoke jablane.

Pa oči, kakšne oči je imela gospodična Karolina! Tudi pred temi je sveta Lucija svoje lahko skrila. (Pa imam v mislih tiste oči, ki jih je Lucija imela v glavi; onih, ki jih je kazala na krožniku v roki, še v poštev ne jemljem. Tiste so bile mrtve in prav nič podobne takim, ki vidijo.) Čudno je bilo, da so se oči gospodične Karoline zmerom smejale. Najbolj pa takrat, kadar so se ji smejala tudi usta. In to je bilo največkrat. Oboje skupaj je bilo res vredno pogleda.

Samo enkrat se spominjam, da se je obraz gospodične Karoline nečedno spačil. To je bilo takrat, ko je enemu fantov prišlo slabo. Kar na lepem je začel bruhati. Oh, kaj bi pravil! Kamor je pač priletelo. Takrat obraz gospodične Karoline ni bil lep. To je gotovo sama čutila, zato si ga je z obema rokama zakrila. Dobro sem videl, da ji je iz oči nekaj blisknilo. To sem videl zato, ker se dva prsta njene roke nista dobro skupaj držala. Pa je bila med njima špranja in se je videlo njeno oko. Potem se je obrnila in zbežala iz sobe.

Mi smo ostali kar tako kot sirote brez matere. Obsedeli smo kot štori. Še tega zagotovo ne vem, če smo se kaj spogledali. Oni fant je nehal bruhati. Dal je roke na klop in nanje uprl glavo. Tako smo čakali.

Nazadnje je le prišel gospod nadučitelj. Pogledal je kako in kaj, potem je rekel, naj gremo domov. Šli smo in konec je bil tak, da ni bilo zamere na nobeno plat.

Pa to ni bilo koj od začetka. S tem razlaganjem sem prav za prav sam sebe prehiteval. Treba bi bilo napisati tudi kaj o zobeh gospodične Karoline. Tako so bili beli in majhni, da se jim nisem mogel načuditi. Dolgo sem mislil, kje sem že videl take zobe. Pa je bilo vse zastoj, dokler se nisem spomnil na tisti dve veriverici, ki sva jih poprej enkrat s Tičtom ukradla iz gnezda in doma redila z mlekom. Dolgo nista živeli, to je res. Pa še ko sta bili mrtvi, sta kazali svoje lepe bele zobe. Take je imela naša gospodična, tako sem sam pri sebi ugotovil.

Če pa odštejem od naše šole gospodično Karolino, je bilo res tako, kot sem zapisal: pusto in dolgočasno. Naj si človek misli, kako mi je moglo biti, ko smo imeli bralne vaje iz abecednika.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road,	781 2115
NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA	

Ali pa takrat, ko je gospodična na tablo kaj napisala, mi smo pa za njo brali:

"Mmmmm-uuuuu-mmmuuuu . . ."

"Nnnnn-iiii-iiii . . ."

"Sssss-oooo-sssooooo . . ."

"Mmmmm-uuuuu-mmmuuuu . . ."

To su bile zame neznosne reči. Saj bi kar ušel, a bi menda naši mami ne bilo prav. Tudi gospodični bi se verjetno zameril, tega bi pa na noben način ne hotel. Po pravici povem, da njej nisem ničesar očital. Saj sem sam videl, da je bilo med nami nekaj otrok, ki še nikoli niso povohali abecednika, da časopisa sploh ne omenim. Gospodična je pač verjela v enakopravnost, pa smo morali biti vsi enaki tistim, ki so imeli še vso pamet zaprto. No, meni se je celo zdelo, da jo imajo nekateri tudi s ključem zaklenjeno. Torej gospodične Karoline naj se mi nihče ne pritakne! Bila je potrpežljiva in jaz sem se naučil pri njej v prvi vrsti potrpljenja, to pa ni bila majhna reč. Zato sem se tudi zares potrudil in verno "muuu-kal" z drugimi, kar se je najbolj dalo.

Imel sem pa med "muuu-kanjem" in "iiii-kanjem" dosti časa vso reč do dna premisliti. Takole sem odločil: Ko bom velik in bom imel kaj besede, ki bo zalegla, se bodo morale tele šolske zadevsčine predrugati. Otroci naj začno hoditi v šolo takoj s šestim letom. Nobeden ne bo smel čakati do sedmega leta in pol. Pa tudi nobeden ne bo smel poznati kakšno črko, dokler mu jo v šoli ne pokažejo. Nikomur namreč ne privoščim, da bi se kdaj v življenju tako dolgočasil, kot sem se jaz pri "muuu-kanju". In za mladega človeka ni večjega škodljivca kot je dolgčas!

Iz drugega kota mojih možganov je prišel ugovor. Kako bo šestleten otrok začel hoditi v šolo, če ima tako daleč do nje kot imamo mi od Drnuljca? Toda že sem imel tudi odgovor: šola naj se zida kje v bližini, pa bo!

Podoben dolgčas je bil pri računstvu. Poslušaj, človek božji!

"Ena in ena je dve . . ."

"Dve in ena je tri . . ."

Oh, pojdite no, kaj bi gnal to reč še naprej! Zakaj je treba to desetkrat ponoviti, ko še živ človek nikoli ni kaj drugega trdil? Jaz sem vedel že celo to, da je pet in pet deset, dvakrat pet pa ravno toliko. To sem vedel že svojih sedem let in pol, tako se mi je zdelo, zdaj naj pa gonim po cele ure, da je ena in ena dve! Ampak še enkrat poudarim, da tega strašnega dolgega časa ni bila kriva gospodična Karolina!

Namesto gospodične smo večkrat dobili gospoda kateheta. Drugače se mu je sicer reklo gospod kaplan; kadar pa je prišel k nam, je bil samo gospod katehet. Pri njem ni bilo nikdar dolgčas. Največkrat nam je povedal kakšno storijo, potem smo pa iz nje "vlekli dober nauk". To ni bilo težko delo, ker je navadno dober nauk že kar napol gledal iz nje. Majhno si ga pocukal, pa je padel ven kot je bil dolg in širok. Vendar moram priznati, da smo imeli med sabo otroke, ki tudi tega niso znali. Jaz sem pa že od tete vedel, da zlepa ni storije, ki bi ne imela v sebi dobrega nauka. Razlika je bila le ta, da je teta zmerom sama povedala, kakšen dober nauk je v storiji. Tako sem ga navadno preslišal, ali pa prav precej pozabil. Kaj hočete, takrat je bila moja pamet še vsa zaprta! Zdaj pri katehetu sem pa kar sam sprevidel, kje tišči iz storije dober nauk, pa sem ga hitro potegnil na dan.

(Dalje prihodnjic)

NAMESTO ROŽ NA GROB P. BERNARDU DAROVALI ZA SKLAD "MISLI":

\$23.— Hedvika Stankovič; \$20.— N.N., Slovensko društvo Melbourne, M. Mezgec, Milan Beribak; \$16.— Joe Halosar; \$10.— Julka Mrčun, Tone Urbanc, Zora Pace, Jože Plut; \$6.— Druž. F. Štrubelj, Frank Hribar; \$5.— Janez Kucler, Ivanaka Batagely; \$1.— Ivanka Filipič.

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA BERNARDOV TISKOVNI SKLAD: \$12.— Anton Urbas; \$11.— Kristina Lakner; \$10.— Anton Šajn, Pavel Tonkli; Hedvika Stankovič (namesto rož na grob svaku Metodu Arko, Rakek); \$8.— Marjan Lauko, Slavko Hrast; \$7.— Dušan Rudolf; \$6.— Marija Kos, J. Proskurin, Tony Bratuša, H. Stankovič, Dr. Marko Coby, Justi Mrak, Anton Kosi, B. Zidar, Janez Kucler, Valerija Sedmak, Ivanka Varljen, Franc Danev, Božidar Mavko, Franc Pongračič, Joseph Rupnik, Karl Mezgec, N.N., Max Hartman; \$5.30 Franc Patafta; \$5.— Ignac Valenčič, Viktor Cucek, Alma Stefanič; \$4.— Jože Kosi, Janez Marinič, Marija Laurenčič, Frančiška Smrdel, Vinko Rojc, Lojze Bratina, Štefan Šernek, Anton Bavdek, Bela Emberšič, Roman Uršič; \$3.— Alojzija Košir, Stan Bec, Dr. Emil Miglič, Franc Hervatin, Slavka Lumbar, Toni Petek, Jože Lapuh, Ludvik Bunderla, Štefan Žekš, Marija Vorša, Zora Pace, Marija Špilar; \$2.50 Štefan Kolenko; \$2.30 Peter Krempl, Janez Znidaršič; 2.— Ludvik Pogorelec, Bill Mikulan, Peter Lenarčič, Adolf Marcen, Matt Cestnik, Boris Urbančič, Viktor Čar, Bog povrni! — Ostali darovi prih.!

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

SLUŽBE BOŽJE

V Merrylandu je slovenska služba božja vsako nedeljo ob 9.30 dopoldan. Prvotako je redna maša vsako soboto ob 7. uri zvečer. Ta velja za nedeljsko službo božjo, če drugi dan težko opravite nedeljsko dolžnost. Večerna maša je tudi na vse prve petke v mesecu (1. februarja). Na **svečnico**, sobota, 2. februarja, pa bomo imeli pred mašo blagoslov sveč in procesijo.

Wollongong ima slovensko božjo službo vsako drugo nedeljo v mesecu, tako 13. januarja in 10. februarja ob 5. uri popoldan v Villa Maria kapelici.

Canberra ima slovensko službo božjo vsako tretjo nedeljo v mesecu, to je 20. januarja in 17. februarja ob 6. uri zvečer pri sv. Petru in Pavlu v Garranu.

KRSTI

Sabina Terezija Bratina, Georges Hall. Oče Alojzij, mati Hermina, orj. Kompara. Botrovala sta Stanko in Tilda Žust — Merrylands, 8. decembra 1973.

Alexander Moge, Albion Park. Oče Alexander Moge, mati Sonja, roj. Kraskova. Botrovala sta Alojz in Danica Moge — Wollongong, 9. decembra 1973.

Daniel Rino Dimascio, Fairfield. Oče Caesar, mati Zlatka, roj. Žekš. Botrovala sta Juliano Domenicone in Dina Speranza — Merrylands, 8. decembra 1973.

Erika Lamovšek, Cringilla. Oče Jože, mati Antonija, roj. Barbič. Botrovala sta Pavel in Darinka Brčar — Wollongong, 16. decembra 1973.

Karinen Ana Kukec, Mt. Druitt. Oče Jože, mati Marija, roj. Dukič. Botrovala sta Ivan in Marija Germ — Merrylands, 16. decembra 1973.

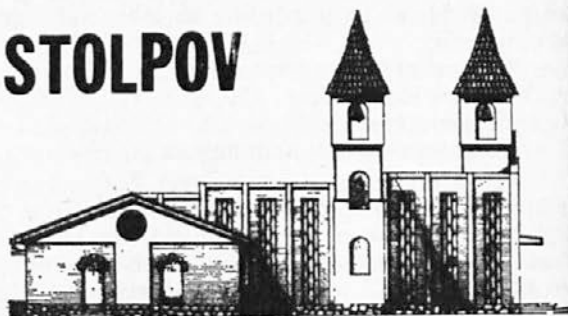
Diana Sonja Benk, Guildford. Oče Jože, mati Ljubica, roj. Bilič. Botrovala sta Stanko in Ana Erzetič — Merrylands, 23. decembra 1973.

POROKE

Eliott Vuchich, rojen v Zadru, živeč v Petershamu in **Daniela Brkovec**, rojena v Kranju, živeča v Wentworthville. Priči sta bila John Žic in Marinka Rosman — Merrylands, 14. decembra 1973.

Max Mikuletič, iz Velike Bukovice, župnija Ilirska Bistrica, živeč v Croydonu in **Angela Lilija** iz Šempetra pri Celju, živeča v Balmain. Priči sta bila Stanok Čebokli in Rose Oder — Merrylands, 22. decembra 1973.

BOŽIČNI PRAZNIKI so mimo. V Auburn Town Hall je bilo za sveto noč pri polnočnici zopet rekordno število rojakov — okrog 900. Okrog 250 rojakov je prejelo sv. obhajilo. Slovesnost se je začela s procesijo

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

otrok z lučkami in Jezuškom proti jaslicam in glavnemu oltarju. Medtem je po zatemnjeni dvorani valovila pesem "Sveta noč". Nato se je začela polnočnica. Prepeval je mešani zbor pod vodstvom g. Klakočerja. Posebno tisti, ki so bili prvič pri polnočnici, so občudovali in hvalili ubrano ter dovršeno zborovo petje.

V ZVEZI S POLNOČNICO bi rad omenil neokusno in nepravilno ravnanje in pristavljam prošnjo, da se kaj podobnega ne ponovi. Pred polnočnico je namreč nekaj članov TRIGLAVA stalo tesno ob vratih dvorane, da je moral mimo njih vsakdo, ki je hotel k božičnemu bogoslužju. Prav vsakemu so vsiljevali društveno glasilo, da so izzvali obilo zgražanja in sem dobil kopico pritožb. Zato javno izjavljam, da je bila akcija razpečavanja glasila pri vratih izvršena brez mojega dovoljenja. Vsak pošten član društva lahko vidi, da akcija ni bila v nikak doprinos božičnemu razpoloženju, ampak neokusno žaljenje verskih čustev. Marsikdo je v dvorani čakal na polnočnico s časopisom v roki, katerega vsebina nima nikake zveze s praznovanjem svete noči.

Upam in pričakujem, da se kaj podobnega ne bo več zgodilo. Slovenska cerkev v Sydneyu je eno — družina slovenskih vernikov, ki se je žele posluževati v svojo duhovno korist — udruženja so drugo. Spoštujmo drug drugega in ne mešajmo enega z drugim!

SLOVENSKA IGRALSKA SKUPINA, katero je pred dobrimi desetimi leti ustanovil zdaj že pokojni p. Odilo in katere režiser je bil Ivan Koželj, je storila lepo gesto v prid gradbenemu fondu cerkve v Merrylandu. Skupina je namreč imela v blagajni od zadnjih dveh prireditvev nekaj manj kot 250 dolarjev (Ivan Koželj je dodal nekaj dolarjev, da je okrogla številka). Vsi, ki so nastopali na teh dveh prireditvah, so se strinjali s predlogom, da bi to vsoto darovali za slovensko cerkev v Merrylandu. G. Koželj je to tudi res storil in mi že pred božičem izročil vsoto \$250. Vsem članom skupine iskrena hvala in Bog plačaj za dar!

BOG PLAČAJ vsem rojakom, ki so o praznikih darovali v razne namene našega verskega centra: za odplačevanje cerkvenega dolga, za Ambrožičev dom, itd. Hvaležni smo tudi vsem rojakom za božične in novoletne čestitke in darove. Tudi sestre se tej zahvali pridružujejo. Molili bomo za naše dobrotnike in prosili dobrega Boga, naj jim vse te dobrote stoterno povrne. "Štefanovanje" v Paddingtonu je bilo zopet lepo uspela prireditve. Veseli smo bili, da smo se zopet srečali z rojaki, pa ne samo iz Sydneya, celo iz Newcastla, Wollongonga, Canberre in Melbournu jih je bilo nekaj. Dobiček prireditve je pripomogel gradbenemu fondu za \$1143. Sveta maša za vse naše dobrotnike bo opravljena na zaključni praznik božične dobe, svečnico, (2. februarja) ob 7. uri zvečer.

NAŠI ZVONOVI vzbujajo dosti zanimanja in povpraševanja. Njihov prihod se je zavlekel, ker trgovska ladja "Luka Botič", ki vozi zvonove proti Avstraliji, postaja v številnih pristaniščih. Njen prihod je napovedan za 22. januarja. Upam, da bom v februarjski številki že povedal, kdaj jih bomo blagoslovili.

Poročati moram tudi o dveh pokojnih, ki sta tragično preminula med prazniki. Prvi je bil **JOŽE PUŽ**, po rodu iz Velega Brguda. Rojen je bil 8. 10. 1933.

V Avstraliji je bil enajst let. Zaposlen je bil pri Standard Telephone and Cables Pty. Ltd., z ženo Danico in devetletnim sinom Ivanom pa je živel v Dundas. Umrli je za opeklinami dne 28. decembra 1973 v Prince of Wales Hospital. Pogrebna maša je bila 2. januarja 1974 v cerkvi Marijinega Imena v Rydalmere. Somaševal sem z g. Edvardom Sedeščičem, ki je že pol leta kaplan v tej župniji. Pogrebni sprevod je nato krenil na North Rocks (Parramatta) pokopališče, kjer je pokojni Jože našel zadnje počivališče in kjer čaka vstajenja. Pokojnikovi ženi in sinu ter bratoma Vladotu in Ivanu naše iskreno sožalje. Spomnimo se pokojnika v molitvi. R.I.P.

Drugi pokojni je pa 34-letni rojak **EDVARD ANTON ŽICKAR** iz Woonone. Podlegel je poškodbam avtomobilske nesreče blizu Nowre, ko je izgubil kontrolo nad vozilom in je zadel v drevo ob cesti. To se je zgodilo v nedeljo 30. decembra 1974. Pogreb je bil dne 2. januarja 1974, ko je bilo njegovo telo upepeljeno v Unanderrri. Edi zapušča ženo in tri otroke, brata Franca, Rafaela in Adolfa, ter sestro Karolino, por. Šiftar. Vsem žalujočim naše iskreno sožalje. Spomnimo se pokojnika v molitvi pri sv. maši. R.I.P.

P. Valerijan

Orkester
"MINISTRANTI"
kar dobro zaigra.
Za božič je zaigral
svetonočno pesem
celo v cerkvi . . .

NAŠE NABIRKE

P. STANKO PODERZAJ, INDIJA: \$10.— L. M. Martin, Ivan Mohar; \$6.— Andrej Udovič; \$5.— Roman Uršič; 4.— Ivan Habor; \$2.— Štefan Srnc, Matija Cimerman, Toni Petek; \$1.— Štefan Boelckey, Anton Medved, Anton Bogovič.

P. EVGEN KETIS, AFRIKA: \$41.— Ciril Škofic (za vodno črpalko); \$10.— Albina Konrad (namesto cvetja p. Bernardu), Tone Urbanc (namesto cvetja pok. Mariji Bezjak), Alojz in Barbara Brodnik (namesto božičnih kart), Toni Šajn; \$5.— Milan Mikuletič, Roman Uršič (Vic.); \$4.— Ivan Habor, Marija

Žekš; \$2.— Toni Petek, Alma Štefanič, Angela Kostevc; \$1.— Anton Medved.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$10.— L. M. Martin, Milka Hervatin, Anton Bavdek; \$5.— Druž. F. Plesničar, Mario Vihtelič (za lačne); \$4.— Barbara Gornik (za lačne), Martin Knap; \$3.75 Alojz Golobič; \$3.— Andre Zaccutti, Maria Špilar (za lačne); \$2.— N.N., Roman Uršič, Anon Bogovič; \$1.— N.N., Danilo Kreševič (S.A.), Rado Škofic, Janez Burgar; \$0.67 Janez Škraba st.

SLOMŠKOVA ZADEVA: \$5.— Ivan Stante; \$2.— Angela Kostevc. Dobrotnikom Bog povrni!

Z Vseh Vetrov

ZANIMIVE ŠTEVILKE je dalo v javnost avstralsko emigracijsko ministrstvo. Z njimi je pokazalo, da je kriminalno obremenjenih več tu rojenih moških državljanov, kot pa priseljencev. Na 100.000 v Avstraliji rojenih moških pride 255 primerov kriminalnih obsodb, dočim na 100.000 moških priseljencev samo 178. Britanski priseljenci imajo še manjšo številko: samo 146.

Ta dognanja so verjetno presenetila marsikoga, ki je po časopisnih poročilih mislil ravno nasprotno. Sicer je tudi v poročanju že mnogo boljše kot je bilo pred leti; a vseeno novinarji kaj radi poudarjajo pri poročanju zločina tuje zveneče ime z dodatkom narodnosti. Tudi se tako poročilo raje znajde in prvih straneh in z večjimi naslovnimi črkami.

RUSKI PISATELJ in Nobelev nagrajenec Aleksander Solženicin je prišel takoj po novem letu zopet v svetovne časopise. Sovjetska uradna agencija ga je namreč hudo napadla češ da je poslal sovražnikom domovine svoj najnovejši rokopis "Gulag Archipelago". Knjigo agencija imenuje roman, je pa v resnici resnična zgodovina sovjetskega ujetniškega taborišča. Avtor je obtožen, da "sovraži Rusijo in ruski narod" — ves napad nanj pa je nekaj predznak, da bo verjetno moral pred sodišče.

Zopet ista pesem: ker ne soglaša z režimom, "ne ljubi domovine in svojega naroda". V tem so si vsi totalitarni režimi enaki, ko hočejo dobro ime svojega nasprotnika mazati tudi pred ljudstvom. Kolikokrat je že slovenska povojna emigracija morala slišati isti očitki, pa je zelo zelo krivičen. Domovina in narod sta eno — režim je drugo. Še posebno, če je bil veliki večini naroda vsiljen in pri volitvah še danes ni zanj nobene izbire . . .

LJUBEZEN je danes res kratkotrajna zadevščina modernega sveta. Še pred nekaj meseci je v Angliji June Calvert imenovala svojega moža za narodno tekmovanje idealnega zakonca. V pismu je uporabila najbolj izbrane besede, da bi pokazala njegove vrline v 21 letih idealnega zakona ter dokazala svojo nemojnost ljubezen do njega. Pismo je bilo tako prepričevalno, da je njen mož Roy dobil drugo nagrado tekmovanja. Pred končno izbiro pa se je June na počitnicah na Majorci seznanila z drugim moškim in pred božičem z otrokoma zapustila svojega idealnega moža. Zdaj čaka na ločitev . . .

Bo kar držalo, kar trdijo psihologi: od ljubezni do sovraštva je kaj kratek skok. Iz praktičnih zgledov pa lahko dodamo: ljubezen, ki ne temelji na božji ljubezni, je figo vredna!

OMEJENA NAGLICA še ne pomeni večjo varnost, so ugotovili v Novi Zelandiji v zadnjem decembru.

Zaradi varčevanja z bencinom so s prvim decembrom omejili hitrost avtomobilov na 50 milj na uro v upanju, da bo tudi smrtnih žrtev na cestah manj. Pa je v prvih treh tednih bilo v Novi Zelandiji 21 prometnih žrtev, lani pa v istem času samo 18. Glavni vzrok je le pijača in največ nesreč je po uri, ko se zapro gostilne . . .

Bomo videli, kaj bodo prinesle številke v Viktoriji, ko je na nedeljo pred božičem dovoljena hitrost padla iz 70 milj na 60 milj na uro. Mislim, da bi bilo tudi pri nas bolje preizkušati voznike, ki prihajajo iz gostiln. Nekateri še avto težko odklenejo, kako nekaj minut pozneje pazljivo vozijo proti domu, je poglavje zase.

Naši listi v domovini pa pišejo, da bodo v Jugoslaviji skušali uveljaviti zakon, po katerem šofer sploh ne bo smel piti, dočim bodo dovoljeno hitrost zvišali. Torej so morali priti do istih rezultatov v preiskavah nesreč: naglica ima na krivdi manj žrtev kot nesrečni alkohol . . .

ZA "SOCIALISTIČNE OBREDE" so imeli poseben mednarodni tečaj v Bratislavi. Priredilo ga je slovaško prosvetno ministrstvo in so se ga udeležili delegati iz raznih komunističnih držav. Razgovarjali so se, kako uvesti civilne obrede, ki naj bi nadomestili cerkvene slavnosti ali zakramentalne obrede. Z obredi, ki naj ganejo srca, naj bi počasi odpravljali "socializmu sovražne ideologije". Ker odnos do Cerkve po raznih socialističnih deželah ni povsod enak, so na tečaju zahtevali, naj bi po vseh državah nastopali čim bolj skladno in bi to prizadevanje za "socialistične ceremonije" bilo povsod dovolj močno, da bi rodilo tudi uspeh.

Res me zanima, kakšen bo uspeh teh poskusov. Pri nas še dedek Mraz ni mogel popolnoma izpodriniti svetega Miklavža in novoletna jelka ne božičnega drevesca. Kaj naj potem rečem o civilni poroki in civilnem pogrebu? Pri vsem dodajanju ne bodo mogli obojega dvigniti na nivo cerkvenih obredov, ki jih ljudstvo sprejema v veri ter samo v veri zazna njih globoko vsebino.

25-LETNICO DEKLARACIJE Organizacije Združenih Narodov so praznovali po vsem svetu na razne načine. Bila je sprejeta pred četrto stoletja dne 10. decembra v Parizu, zato je obletnico proslavljala Pariz s slovesno mašo v noterdamski stolnici. — Deklaracija govori v bistvu o dveh vrstah človeških pravic — o njegovih političnih in državljskih pravicah. Izhajajoč iz načela, da se "vsil ljudje rodijo svobodni in enaki po dostojanstvu in pravicah", deklaracija prepoveduje kakršno koli razločevanje zaradi rase, barve kože, spola, veroizpovedi, političnega prepričanja, narodnostnega in družbenega porekla ter

premoženjskega stanja. V njej so torej zgoščena vsa 2000 let stara evangelijska načela.

Žal tudi ta deklaracija svetu ni prinesla ono, kar je pričakovalo človeštvo. Papir je potpežljiv, tudi podpisati listino ni težko, kratenje najosnovnejših človeških pravic pa gre svojo pot . . . Bo preteklo še dosti vode, predno bo človeštvo morda le videlo, kaj mu je v mir. Če bo sploh kdaj.

O "ČRNI ŠKATLI" smo brali nedavno po avstralskih časopisih na prvih straneh. Dodana običajnemu televizorju omogoči barvni prenos slik. Cena premene bi bila le \$150, dočim bi nabava novega barvnega televizorja prišla na \$500. Seveda je bilo za "črno škatlo" takoj veliko zanimanja. Je električna naprava, v velikosti male kuverte z debelino enega centimetra. Vsi poskusi so bili po poročilih kaj uspešni in v kolikor smo mogli zaključiti iz poročil, je novi patent registriran.

"Črno škatlo" sta iznašla dva študenta, ki obiskujeta Melbourne Technical College: Miroslav Bubla in Drago Černjavič. Njun profesor dr. Vodička pa ju je pri delu podpiral z nasveti in jima dajal moralno oporo, da sta izum tudi izvedla.

Vsi trije so "novi Avstranci", kar povedo že imena. Dr. Vodička je po rodu Čeh iz Prage, Miroslav Bubla je po rodu Poljak. Kaj pa Drago Černjavič? Uganite! Kje je bil ravno rojen, mi še ni znano. Bral pa sem, da je njegov oče Mirko Slovenec iz Ljutomera, ki je 1946 emigriral v Venezuelo, kasneje pa v Avstralijo. Nato je ponovno odšel v Venezuelo, pa se zaradi študija sina zopet povrnil na peto celino. Gotovo je ponosen na sina, da je tako mlad prišel v časopise (najbrž tudi svetovne) kot izumitelj zanimive "črne škatle". Fantu čestitam, četudi ga ne poznamo osebno!

KAJ ZANIMIVO se bere izjava škofa Salatka, Baragovega naslednika na škofovskem sedežu v Marquette, Michigan, ZDA, da ameriški škofje še nikdar niso bili tako soglasni kot prav pri Baragovem procesu. Ko jim je lani na konferenci predložil predlog, so takoj sprejeli sklep in podpisali prošnjo papežu, naj pospeši postopek in Baragu kmalu podeli čast oltarja.

DA JE EGIPTOVSKI Sadat sploh sprejel razgovore s Kissingerjem, Rusiji ni šlo v račun. Tako so ugovarjali svetovnoznanim novinarji pri ameriških in evropskih časopisih, ter omenjali tudi Jugoslavijo, saj je njen poglavar takoj potem odletel na sestanek k Brežnjevju. Tudi "golobčki miru" imajo včasih res čudne kaprice: tokrat jim ni bilo nič dovolji, da je bilo borb tako hitro konec, saj so računali, da bodo Arabcem lahko delj časa kazali ljubezen z vsestransko vojaško pomočjo in dokazovali s tem svojo očetovsko skrb zanje. Tudi v jugoslovanskih dnevnikih Kissingerjeva intervencija ni prišla na prve strani, kjer so jo kot veselo vest prinesli svetovni časopisi. Tako so ugotovljali novinarji in sklepali svoje, kaj se bo med Egipčani in Izraelci skuhalo z bodoče, pa tudi oni ne vedo povedati. Ko po tolikih državah, tudi po motorizirani Ameriki — primanjkuje bencina, še sovražnosti med Arabci in Izraelci stopijo v ozadje. No, je pa zato celo Amerika vsaj enkrat dobila s praznimi cestami zares "mirne praznike" in nekaj več ljudi je ostalo pri življenju . . .

REOUL FOLLEREAU je svetovnoznanostno ime. Pred mnogimi leti ga je neki list kot novinarja poslal v Afriko. Na tem potovanju je s svojo ženo Magdaleno odkril "najbednejšo zatirano manjšino sveta", kot je tedaj zapisal. Odločil je, da bo vse svoje življenje posvetil gobavcem in sklep je vsa leta tudi izvajal. Med svojimi turnejami po svetu je napisal in razposlal na stotine poslanic, pozivov in prošenj "velikim", naj ne pustijo umreti petnajst milijonov gobavcev, ko jih vendar lahko negujejo, rešijo in ozdravijo. Organizaciji združenih narodov je že leta 1952 predlagal, naj bi izdelala mednarodni statut za gobavce. Pa je naletel žal na gluha ušesa. Je pa s svojimi glasovi le udaril po vesti človeštva. S svojo Zvezo ustanov in Narodnim odborom za pomoč gobavcev je žel lepe uspehe. Tudi letos bodo odprli tri nove centre za nesrečneže: v Južni Koreji, v Ruandi in Indiji.

Novembra je ta apostol gobavcev dobil priznanje francoske vlade, 22 dežel pa ga je predlagalo tudi za Nobelovo mirovno nagrado. Zaslužil bi jo!

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

Via L. Luzzatti, 31

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

KOTIČEK NAŠIH MALIH

**KDO JE, KI V MENI KOT PTIČKA
ČUDEŽNA VES DAN POSEDA,
ZVONKO MI VRISKA IN POJE? —
NAŠA SLOVENSKA BESEDA!**
Mirko Kunčič

Rad bi se zahvalil patru Valerijanu, ki nam je dal možnost, da smo zaigrali na božični dan v cerkvi. S tem je dal našemu orkestru "Altar Boys" še večjo voljo do igranja in napredovanja.

Rad bi se tudi zahvalil vsem drugim, ki so imeli doslej dela z nami pri učenju in nastopu. Posebno še gospodu Klakočercju, ki nam je velikò pomagal, sestra Mirijam pa nam je preskrbela note. Pa tudi našim prevoznikom: gospoda Stariha in Mramor nas potrpežljivo prevažata na vaje. Upamo, da bomo vztrajali in še marsikaj zaigrali.

Vsem še enkrat Bog plačaj od Vaših "Ministrantov"
— **Martin Konda**, North Strathfield, N.S.W.

Sliko "Ministrantov" smo objavili na strani 25, Martinu in fantom pa kličemo: Le tako naprej! — Urednik

DRAGI OTROCI!

Mislím, da je kar prav, če tudi v novem letniku nadaljujemo z galerijo slovenske mladine, ki je zrastle v naši novi domovini. Zgled je vam mlajšim, ki danes prebirate svoj KOTIČEK v MISLIH.

Danes vam s veseljem predstavljám slovenskega fanta iz Sydneya, ki je dobil nedavno doktorski naslov. Kaj ni to

vredno omembe? Ne le slovenski mladini, ampak vsem bravcem MISLI.

DR. STAN BEC je bil rojen v Ljubljani dne 28. novembra 1949. Komaj štiri leta je imel, ko je v januarju 1954 s svojimi starši, Stankom in Valentino r. Šajn dospel na peto celino. Pripeljala jih je ladja "Australia". Nastanili so se v Sydneyu in zdaj žive v Condell Parku. Stanko je rasel in začel šolo. Tudi

priden je moral biti, sicer bi ne bilo nič iz njega. Njegova šola je bila De La Salle College v Kingsgrove in kasneje v Ashfieldu, nato pa Univerza N.S.W., kjer si je pridobil B.S. in B.M. Mladi slovenski zdravnik je diplomiral 3. decembra 1973. Njegovo prvo mesto zdravniškega poklica bo Prince of Wales Hospital, Randwick, N.S.W. Tako uredništvo MISLI kot vsi bravci in tudi Kotičkarji mu iz srca čestitamo. Prav tako njegovim staršem, saj je tudi njihova skrb in vzgoja pripomogla do tega.

Vesel sem, da lahko k temu zapišem tudi to, da dr. Stan Bec razume in govori slovenski jezik. Njegov oče omenja, da le v pisavi ni spreten, saj ni imel nikoli prilike za slovensko šolo. To radi razumemo.

Dr. Stan! Obilo uspehov Vam želimo v tako lepem poklicu, ki lajša bolečine in rešuje življenja! Ponosni smo na Vas!

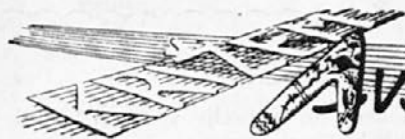
DRAGI KOTIČKARJI! Že dolgo nisem nič pisala. Zdaj pa bi vam rada povedala, da sem zadnje čase doživela veliko lepega. Dobila sem majhnega bratca. Kličemo ga Ivan. Mene ima zelo rad. Če ga mama hrani in jaz pridem zraven, samo mene gleda in se smeji ter noče naprej jesti. Po svoje bi rad nekaj povedal in ga z veseljem poslušam. Tudi lepo pazim nanj, da mama lahko opravi svoje delo. Vsi ga imamo zelo radi in bi ga za ves svet ne dali.

Lepe pozdrave vsem! — **Majda Gjerek, Heidelberg, Vic.**

Naj se še jaz oglasim! Povedati moram, da imam zelo rada živali, posebno kokoši. Imam štiri velike in dve turški kokoši in enega petelina. Mala kokoška je znesla 12 jajčk, zvalila je pa samo dva piščančka. — Imela sem tudi deset golobov, zdaj pa imam samo še dva. Osem jih je ušlo. Dva prihajata nazaj po hrano, pa ne znata priti v golobnjak. — Imam tudi mucka, ki mu je ime "Timmi". Muco sem našla na cesti in jo vzela domov, pa je imela tri mucke. "Timmija" smo obdržali, druge pa dali sosedom. — Imamo tudi fazane: dva sta fazana, dve pa fazanki.

Ko bom velika, bom živinozdravnica in bom skrbela še za več živali. Lepe pozdrave! — **Helena Čampelj, Glenroy, Vic.**

KOTIČKARJI! — Oglejte si sliko pri naslovu Kotička! Ali ste že uganili, katero celino predstavljá globus, ki ga gledajo otroci? Na kaj naj vas spomni? — Opišite sliko v pismu na Strička! Najboljša pisma bom objavil v Kotičku, na koncu leta pa bom izžrebala enega izmed njih za lepo nagrado! Velja? Torej na delo! — Striček.

Avstralske Slovenije

GLADESVILLE, N.S.W. — Tudi nas je prizadela žalostna vest, da nas je zapustil p. Bernard. Vse življenje nam bo ostal v spominu, saj smo se tolikokrat udeleževali njegovih maš ter poslušali njegove nauke. Preveč se je trudil za nas vse v Avstraliji, da bi ga mogli pozabiti. Pa ravno novembrske MISLI so poročale o njegovi smrti: kot bi nas hotel prav v mesecu spomina naših pokojnih s svojo smrtjo še posebej spomniti, da bo na "tistem tistem domovanju kmalu dom tudi moj in tvoj". Tako je zapel Simon Gregorčič in smo se učili v šoli. Čeprav nekoliko pozno, naj se pridružim vsem, ki so izrazili sožalje.

Tu smo imeli pogreb komaj 23-letnega medjimurskega fanta Stanka Kečaka iz Čakovca, ki je 7. decembra izgubil življenje pod kolesi avtomobila. Bil je komaj leto in pol v Avstraliji in je ime' hudo domotožje. Doma v Prelogu zapušča žalostno mater, tu pa brata in več sorodnikov, ki imajo v Gladessville tovarno. Tudi precej Slovencev je zaposlenih v njej. Na pokopališču v Chatswoodu bo Stanko čaka' vstajenja. Upam, da mu je bil Bog usmiljen Sodnik. Vsem sorodnikom pokojnega izrekam iskreno sožalje.

Bog nas očuvaj nesreč, ki jih je toliko zlasti po naših cestah! Naj nam novo leto prinese božjega varstva, ki ga vsi tako zelo potrebujemo! — **Rihard in Rozi Bogatec.**

KALGOORLIE, W.A. — Naj se enkrat oglasim tudi iz "daljne Zlate poljane", kot je naš kraj imenoval dr. Ivan Mikula. Mi jo seveda vidimo le kot peščeno in si večkrat želimo, da bi bila vsaj zelena. Zlasti kadar pritisne poletna vročina. Tudi peščeni viharji so pri nas kaj pogosti in nič ne diše po "zlatih poljanah". Naši otroci še niso v življenju videli pravega travnika — le umetno gojena trata v parku in z drago vodo zalivana jim je poznana. Vendar smo se kraju v teku let privadili in nam je resničen dom. Sicer pa ima narava tudi tukaj svojo lepoto, če ima človek le odprte oči . . .

Zavidam staršem, ki so blizu slovenskih središč in se z otroki lahko udeležujejo prireditve. Naši otroci niso tako srečni, da bi imeli slovensko šolo. Saj nas je komaj peščica Slovencev v Kalgoorlie-Boulderju. Doma sicer govorimo slovensko, med sabo pa so otroci hitro v angleščini. Mučim se, da bi jih naučila slovenskega pisanja in čitanja, pa kaj, ko sem tudi sama obiskovala samo italijansko šolo . . .

Včasih nas je obiskal dr. Mikula na poti v Perth, zdaj ga pa že dolgo ni bilo. Res nas je malo, pa vseeno morda smemo upati na kratek obisk? Saj imamo malo obiskov rojakov. Smo pa zato MISLI bolj ve-

seli, ko nas tako redno obiskujejo mesec za mesecem. — Pristrčne pozdrave vsem bravcem, posebno pa seveda uredniku! — **Angela Vadnjal.**

UNANDERRA, N.S.W. — Odlahal sem in odlašal, pa smo zopet pred vrati novega leta: pošiljam za naročnino in sklad, kar ostane pa za tole:

Da b' Evgenu u Afrik'
pošten' pumpa peva
in zmeraj frišno vodo 'meva!

Tu po avtomobilskih parkih stotisoče nepotrebnih mašin, tam pa na roko vodnjak kopljejo . . . Saj smo z eno nogo po nekaterih deželah menda še v železni dcbi. Bog se usmili teh, ki so na odgovornih mestih ekonomije, pa ne z neskočno dobrotljivostjo in potrpljenjem: z bičem naj bi opletel okoli celega sveta in poravnal vso krivico! Tudi tisto umiranje v Etiopiji je kaj vnebovpijoča krivica današnje civilizacije . . .

— **Ciril Škofič.**

Dragi Ciril! Pristrčna hvala za lep dar p. Evgenu, da bi "pumpa pošten' zapeva", kot si rekel po Gorenjsko. Za "gajzlajne" je pa kar bolje, da ga prepustimo Bogu, saj božji mlini meljejo počasi pa gotovo. Kadar bo padlo, bo padlo tudi po naših hrbtih, saj smo tudi mi del "današnje civilizacije". Koliko je med nami posameznikov, ki jih ne briga Evgenov vodnjak, pa tudi etiopijske žrtve lakote in marsikatero druge krivice tudi ne, četudi pređ nosom . . . Kar Boga zahvalimo, ča je potrpečljiv z nami vsemi! Lepe pozdrave! — Urednik.

HARBORD, N.S.W. — Res bomo pogrešali p. Bernarda in tudi njegovo bogato pisano besedo v MISLIH, ki nas je mesec za mesecem tako živo učila. Zdi pa se mi, da žalovati ne smemo, če imamo v srcu vero. Po teh dolgih letih dela je odšel domov k Očetu

ZAHVALA. — Iskreno se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem za molitve in cvetje ter obisk žalujočih v dneih, ko je Bog poklical k sebi našega dragega moža in očeta **IVANA DEBEVKA**. Zahvaljujemo se sosedom, ki so nudili svojo pomoč v dneih žalosti.

Posebna zahvala p. Baziliju in čč. sestram za tolažbo ter Slovenskemu društvu Planica in Slovenskemu društvu Jadran za iskreno sožalje ter cvetje.

Hvala vsem, ki ste dragega pokojnika spremili na zadnji poti.

Naj dragi Ivan počiva v miru božjem! Priporočam ga v molitve.

Zalujoča žena Alojzija s hčerko in sinom Springvale, Victoria.

ZA 900 DOLARJEV OKROG SVETA!

V AVSTRALIJI je precej rojakov, ki imajo sorodnike in prijatelje v ARGENTINI ter bi jih radi obiskali. Čisto razumljivo pa je, da želijo obiskati v prvi vrsti svoj rojstni kraj in svoje najbližje v SLOVENIJI. Tako z žalostjo v srcu opustijo misel na Argentino, kajti obiskati hkrati Argentino in Slovenijo iz daljne Avstralije se jim zdi — vsaj na prvi pogled — predrago in zato neizvedljivo. IN VENDAR NI TAKO!

Po razgovoru z nekaterimi rojaki sem se odločil organizirati sledeče skupinsko potovanje: Približno sredi maja 1974 (točni datumi bodo določeni po želji večine prijavljenih) odhod z letalom iz MELBOURNA preko Sydneya v Papeete (Tahiti) in od tam preko Santiaga v BUENOS AIRES, glavno mesto ARGENTINE. Tam naj bi potniki ostali približno 3—4 tedne. Potem odhod iz Buenos Aires-a preko Frankfurta v SLOVENIJO, kjer ostanejo dva do tri mesece. Vrnitev bi bila po običajni poti preko Singapura v MELBOURNE.

Celotno potovanje okrog sveta bi stalo — reci in piši! — samo okrog 900 dolarjev.

Rojaki in rojakinje, ki se želite udeležiti tega potovanja: ZADNJI ČAS PRIJAVE JE 10. FEBRUAR. Telefonirajte mi ali pa pišite na spodnji naslov:

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

Za darilne pošiljke, prevode raznih dokumentov itd. se obračajte na našo agencijo!

po plačilo — zaslužil je počitek v Bogu, kateremu je služil vse življenje. In če je že na zemlji rad pomagal vsakemu v kolikor je bilo v njegovi človeški moči, zdaj še bolj razume naše osebne in narodne potrebe ter nas ne bo pozabil. — Prej sem morala v Sydney, če sem se hotela pogovoriti s pokojnim patrom; zdaj pa kar zaprem oči in mu v duhu priporočim svoje zadeve. Kar slišim ga, kaj mi svetuje v gotovih primerih in čutim njegovo pomoč.

Zelim božjega blagoslova v novem letu vsem, ki delate za slovensko skupnost, zlasti duhovnikom in sestram. Mnogi se ne zavedajo, kaj pomenite naši izseljenski skupini, zato pa mi drugi bolj cenimo Vaše nesebično delo. — **Valerija Sedmak.**

ZAHVALA. — Pristrčno se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki ste nam ob smrti nadvse ljubljenega brata **Ivana Debeveca** stali ob strani, ga v tako velikem številu spremili na zadnji pot in mu poklonili toliko cvetja v zadnje slovo. Posebna zahvala za iskreno sožalje društvu Planica in društvu Jadran. Hvaležni smo družinama Medica in Sluga, da sta prišlo na pomoč in v tolažbo vdovi v najtežjih urah.

Dragega pokojnika ne pozabite v svojih molitvah! Žalujoča mama in ata v domovini, brat Silvo ter sestri Ivanka por. Stemberger in Kristina por. Vičič z družinami, Avstralija.

CANBERRA, A.C.T. — V nedeljo 26. novembra smo imeli zelo obiskano in kaj burno letno skupščino tukajšnjega društva. Društveno mimiografsko glasilo (decembrska številka) se je o njej široko razpisalo in bravec, ki mu razmere niso poznane, marsikaj pojašnilo. Kljub agitaciji in neosnovanim očitkom "politike", pa tudi grožnjam neprijetnih posledic morebitnim povratnikom v domovino, je pri volitvah velika večina navzočnih članov odvrгла strah in jasno pokazala, da hočejo člani svobodno odločati in odklanjajo vsako vmešavanje kogar koli izven društva. **Cvetko Falež** je bil ponovno izvoljen z 59 glasovi proti 24 in mu na tem mestu izrekamo iskrene čestitke, saj take zmage pri nastalih razmerah gotovo niti sam ni pričakoval.

Iz društvenega glasila povzemamo tole pojasnilo, ki osvetli razmere: "...Vsi odloki v našem društvu so obsodili pritisk in vmešavanje ambasade v naše zadeve in se je predsednik ravno zato pritožil na Senate Select Committee on Civil Rights of Migrants and Australians. Res je, da smo s tem posegli po politični obrambi. Resnici na ljubo moramo trditi, da je mnogo bolj politično pritiskati na člane društva, ki skuša biti nepolitično. Še bolj politično pa je bilo dejanje jugoslovenskega ambasadorja, ko je sklical sejo naših članov na ambasadi in jih nagovarjal, da odstranijo ljudi iz društva, ki z njimi nočejo sodelovati. Na tem mestu želim poudariti, da bi prišlo do

mednarodnega škandala, ako bi ameriški ambasador organiziral volitve v ameriško-avstralski družbi.

To je bila torej spotika in politika, radi katere smo bili že tolikokrat grajani.

Moja želja in želja mnogih članov je, da delamo po odlokih večine, da delamo brez STRAHU PRED PRITISKOM s kakršne koli strani, in da delamo za SLOVENSTVO, do katerega imamo vse pravice..."

Od vljudnostnih odnosov do sprejemanja diktatov je v naših primerih res kratek korak. Škoda, da se iz vsega tega tako malo naučimo!

Novemu odboru kot društvu samo želimo, da vztraja na poti neodvisnosti in lastnega odločanja. Saj smo v svobodni Avstraliji. — Poročevalce.

KOMUR JE ZNANO, kje se nahaja rojak IVAN SNOJ, po rodu iz Ljubljane, naj mu sporoči tole: telefonira naj Martin Zmavcu (Sydney 636-3315), ki ima zanj važno sporočilo od matere. Če je prikladnejše, sporočite naslov iskanega na uredništvo MISLI!

KDO BI VEDEL za rojaka, po katerem sprašuje mati, ker že dolgo ni pisal. Njegovo ime je NIKOLAJ REVEN in se je zadnjikrat oglasil iz Whyalle, S.A., v oktobru 1969. Javite uredništvu!

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUS
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

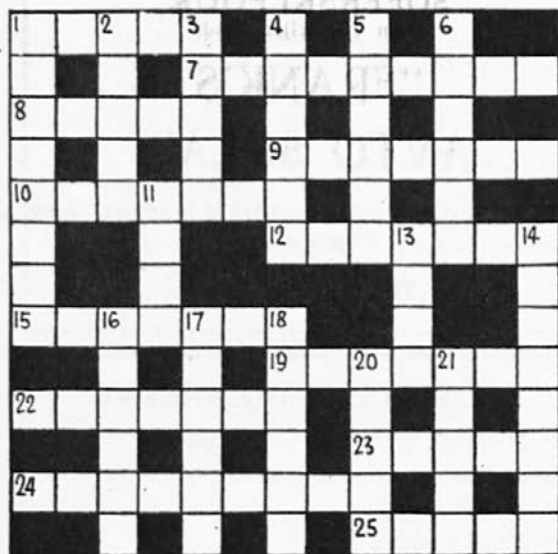
Govorimo slovensko

PAUL NIKOLICH

KRIŽANKA

(Ivanka Zabkar)

Vodoravno: 1. več cvetic skupaj; 7. vbrizg kot zdravstven pripomoček; 8. dober čaj je iz njega; 9. spitati; 10. z vriskom kazati veselje; 12. divja žival; 15. cirkuška oseba; 19. nalepka; 22. športnik, ki se poslužuje letala; 23. splošno rastlinsko zelenje; 24. vrsta voščila; 25. narod starih časov.

Navpično: 1. tiho klepetata; 2. preprost domač nožič; 3. krilo; 4. drug izraz za razsrdil; 5. začarano, uročeno; 6. bajeslovna vedeževalka; 11. del avta; 13. mizarska miza po domače; 14. voziti skupaj; 16. dvojni plug bi delal dve vrsti ali dva . . . 17. vrsta goveda (množ.); 18. bežite; hitite; 20. junak znane Finžgarjeve povesti; 21. posteklina, lošč.

Rešitve pošljite na uredništvo najkasneje do 4. februarja, ko bo izžreban nagrajeneec.

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

REŠITEV DOPOLNILNICE V DECEMBRSKI ŠTEVILKI:

Sežana, rdeča, eklipsa, čriček, nemoč, OMO, Neža, omara, vaba, Oskar, Leader, ekrazit, tujec, odeja, vrv, Azija, mu — Prva in tretja vrsta črk od zgoraj navzdol ti povesta voščilo: **SREČNO NOVO LETO**

VAM ŽELIMO ZABKARJEVI!

Pravilno rešitev so poslali: Sestra Mirijam, Lidija Čušin, sestra Silvestra, Vinko Jager (s pripisom: Srečno novo leto tudi Žabkarjevim!), Roža Franco, Albin Žagar, Francka Anžin, Matija Križ, Oskar Vesel in Ave Marija Aster-Stater. Izžreban je bil **Albin Žagar**.

*

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

● Vedno odločamo kolektivno, da potem dela vsak po svoje.

● Kjer ni denarja za znanje v teoriji, ga moramo potem prekomerno dajati za neznanje v praksi.

● Oče sinku: "Če bom dobil premijo na loteriji, ti bom kupil vse knjige za šolo."

● Ali je teorija važnejša od prakse?

Teorija je za tiste iz družbene "nadgradnje", praksa pa za one iz "baze".

Teoretično je moja glavna skrb delavski razred praktično pa vila, dva vikenda in trije avtomobili.

Vsekakor teorija: teoretično se da ves svet spreminiti v en sam paradiz.

● "Tovariši, od danes začnemo v naši tovarni varčevati ne glede na to, koliko nas bo varčevanje stalo!"

● "Ali vi delate v tem hotelu?" — "Ne, jaz sem direktor."

● Govornik novinarjem: "Tovariši novinarji, svobodno ponavljajte za menoj . . ."

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno. Sydneyjski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

"Gospodična, ali vas smem spremiti?"

"Ne! Niste moj tip."

"Zakaj pa ne?"

"Zato, ker sem fant."

POMIKLAVŽEVSKA — "Mama, ali ni to čudno, da so tatovi, ki praviš, da so ponoči vlomili k nam, odnesli samo moj boben in Petrkovo piščalko?"

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

Možu finančni urad vne njegovo davčno izjavo kot nepopolno. Uradni pripis se glasi: "Izpopolnite prosim! Pogrešamo dohodke vaše žene." — Mož pa odpiše: "Jaz tudi!"

"Ne, svoje hčerke vam pa že ne dam za ženo. Ni čisto pri pameti."

"Kaj? Ni mogoče! Saj ne morem verjeti! Kdaj pa se je to pokazalo?"

"Ko se je zagledala v vas."

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morake linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE
all tudi samo na eno stran

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNISKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne
POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

MELBOURNE – LJUBLJANA

Tudi v novem letu 1974 Vam

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

nudi za evropsko poletje po izredno zmerni ceni polet iz MELBOURNA naravnost v LJUBLJANO.
Odhod dne 1. junija 1974.

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

Čez dan:
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

SYDNEY 241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 32-4806
BLACKTOWN 6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.
NEWTOWN 62 Enmore Rd., Tel. 51-5547, A.H. 32-4806